

22718

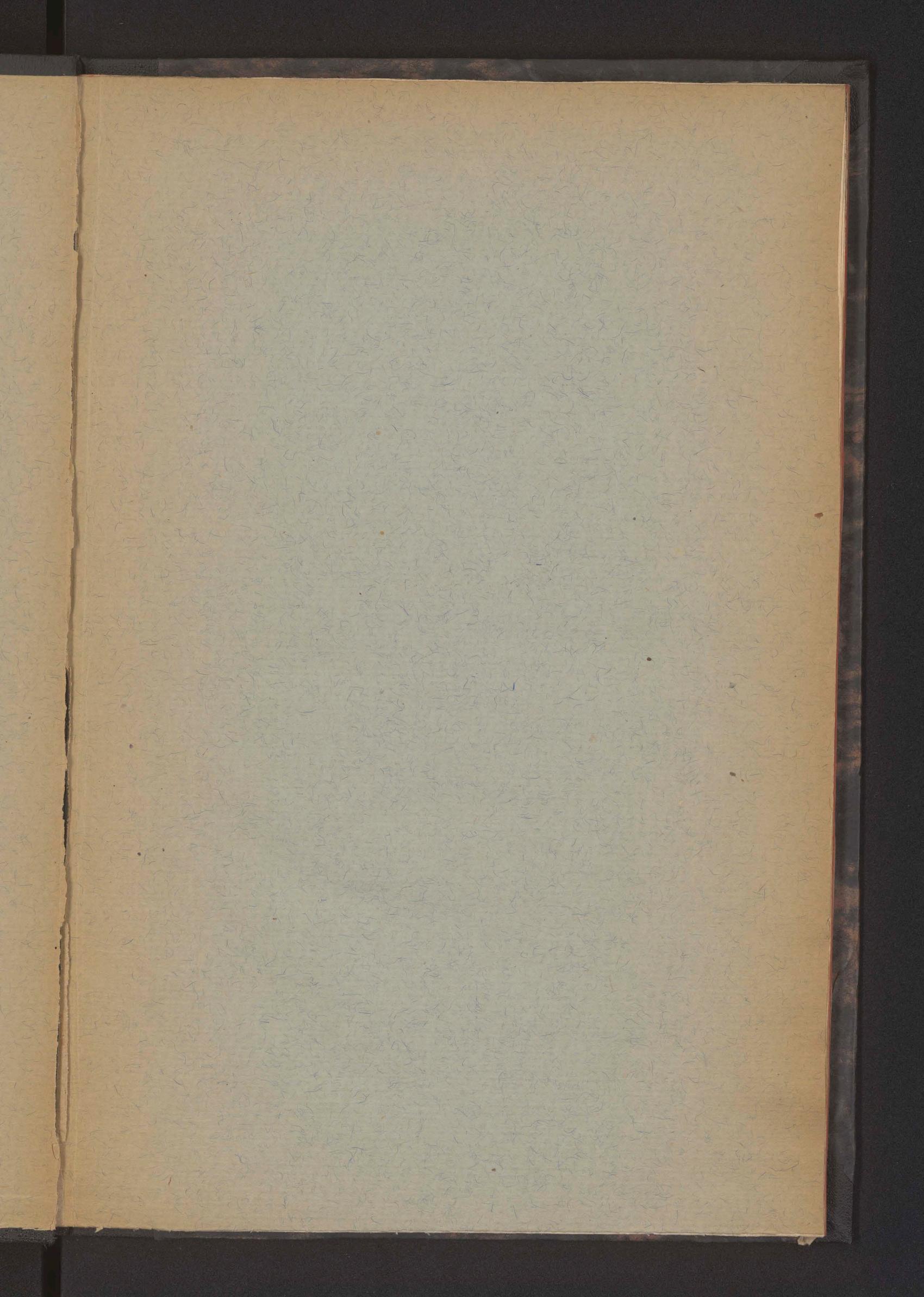
kat.komn

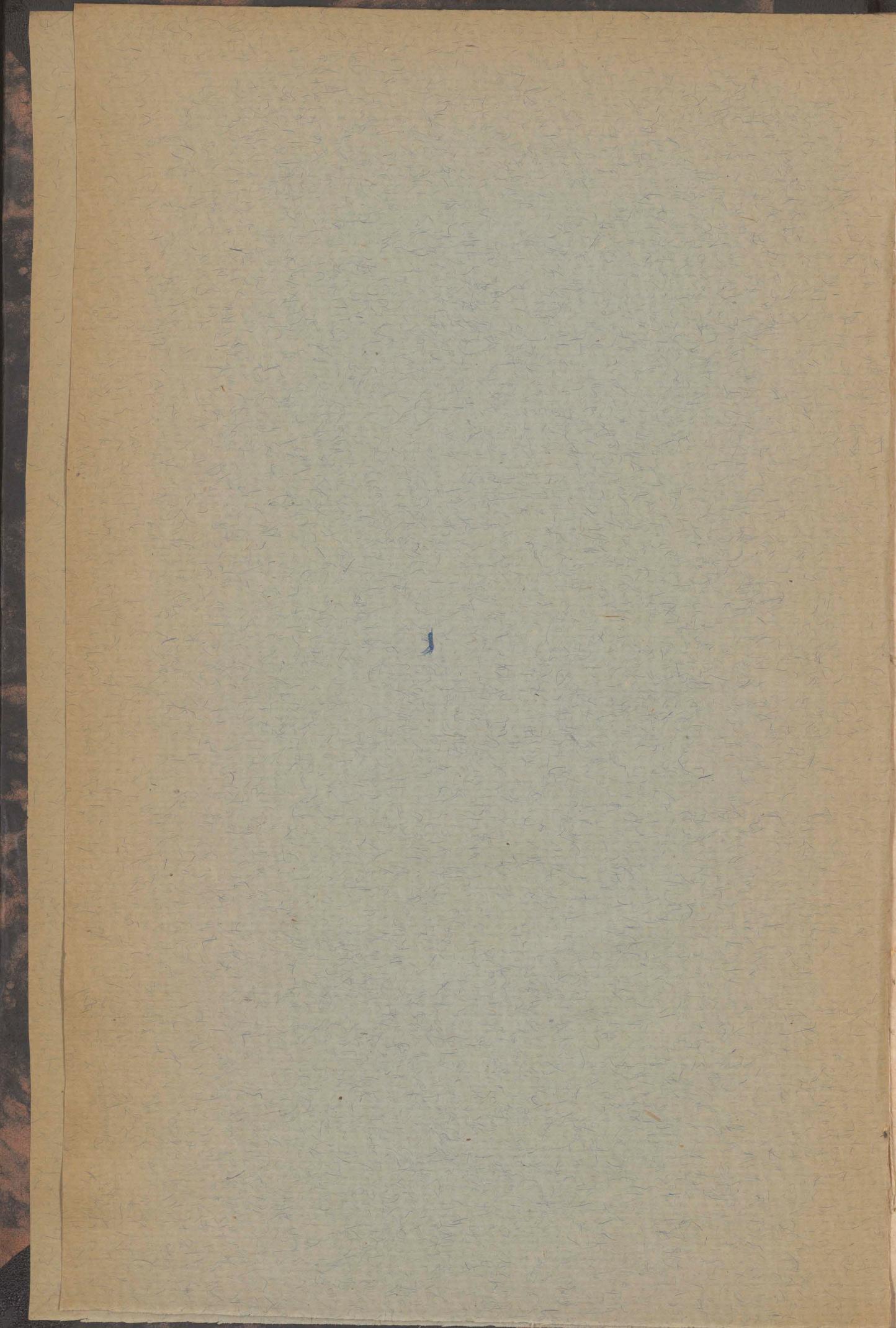
III

Mag. St. Dr.

P

S

g

m

2

855

PANTHEON Lechicorum Numinum SVPREMVM REGNITRIBVNAL SANCTVM & JVSTVM.

*Illustriſſimis Reverendissimis Excellentissimis Dominis
JVDICIBVS DEPVTTATIS*

ERECTUM.

*Illustriſſimo & Reverendissimo Domino,
D. ALEXANDRO ANTONIO*

FREDRO

Supremo Regni Secretario
Prælato Cantore Gnesnensi
Gołabiensi, Mederecensi &c. &c. Præposito

PRÆSIDENTE.

Illustriſſimo ac Excellentissimo Domino

D. PETRO

in Kczewo

KCZEWSKI

Palatino Mariæburgensi;

Chrisburgen: Stanislavovien: Starogarden: Capitaneo,

MARESCHALCO.

A Petricoviensi Scholærum Piarum Collegio

Humili Orationis cultu

ADORATVM & ADORNATVM.

Anno à quo

Venit in Templum suum Dominator.

1714 Mense Martio Die 16

Typis Collegij Varsaviensis Scholarum Piarum

In Avita Insignia

JLLUSTRISSIMI
 &
 REVERENDISSIMI
 DOMINI
 PRÆSIDENTIS.

JLLUSTRISSIMI
 &
 EXCELLENTISSIMI
 DOMINI
 MARESCHALCI.

I.

Hostibus in cædes, meritis in præmia velox
 Unum semper habet Cæsar utrinq; stylum

II.

Quo sensu, Cælo, Patriæ mens vestra laborat!
 Exarat æternis Cornea penna tomis.

III.

Dives Amaltheæ non jactet Græcia cornu
 Ex hoc tota suas Patria promit opes.

I.

KCZEWSCIA quos terris impressæ
 planta triumphos
 Porrecto cælis connotat ungvæ Leyart.

II.

Et cælo & terris Leopardus porrigit
 ungvæ,
 Ut Defensorem noscat utrumq; sibi.

III.

Desuerant Leoparde Tuis quæ forte
 coronis,
 Illa Mareschalçus scipio Sceptra dedit.

22718 III

857

ILLUSTRISIMI, REVERENDISSIMI, EXCELLENTISSIMI DOMINI.

SIVE Illustres Generis
Ceras, sive vivas Vir-
tutum imagines in Vo-
bis notemus, utrumq;
aris & templis dignū
advertisimus. Divos Nominum
Majestate, & Tribunalitia in or-
bem Lechicum potestate, adæqua-
stis, Divorum honores non est par
excusare. Non appingat licet sty-
lus noster artifices probitati Vestræ
radios, Meritorum tamen splen-
dor, qvo latè fulguratis in terras,

(I)

ma-

magna Vos Numina indicabit.
 Minora his, quæ agitis, Altaribus
 elevavit Antiquitas; imo Crimina
 etiam, impiè devota cœlis intulit,
 & cremandis orco, thura cremavit;
 nostram religionem quis arguat?
 si virtutes aris attollamus, illosq;
 superum locemus sanctuariis, qui
 tot sudores elocarunt, ut superis
 integra starent sanctuaria. Panthe-
 on, quod aperimus, Mariæ jam no-
 mine, & Vobis Numinibus conse-
 cratum, à quo profundius coli de-
 beat, quàm à nostra pietate? Ani-
 mum ponderate, non quæ damus.
 Numinum natura, mentes æstima-
 re, non munera; candor solus hic
 pretium habet. Majores cùm nobis
 desint Hostiæ, sudores litamus.
 Inter tot lumen fulgores votivā
 quoq; Cleanthis lampadem appen-
 dimus. Folijs Deos ornari sæpius
 audijmus: servient & nostra Hono-
 ris Vestri Solennitati.

Ex voto

Devinctissimi Vestris Nominibus
 Petricov: Colleg: Schol: Piarum.

TRIBUNAL SANCTUM.

Nter veneranda Lechici
Areopagi Numinis, primâ
Divæ Virtuti Tuæ Aram
ponimus. **I**LLVSTRIS-
SIME REVERENDIS
**SIME DOMINE, TRIBVN-
LIS REGNI PRÆSIDENS.** Mi-
norem quidem fatemur, quam ut sin-
gulas Aboriginum & Meritorum Tu-
orum Imagines capiat, dediti nari tamen
illam non potes more Deorum, qui ubi
omnia summa quoqz excesserint, in an-
gustioribus adhuc tabellis, non tantum
non erubescunt, verum gaudent etiam
suam coli majestatem. Humiliores sint
fove licet Colossi, attolli nibilominus
illis non semel ambijt, locatus inter Astra

A

Hercu-

Hercules, erectas Honori suo non despe-
xit quercus, & siderum ignibus in cælo
illustris, votivas non deprecatur in ter-
ris faces; major toto Latio Quirinus,
Capitolinis post fata patitur, imò petit
se arctari ædibus, minus de Roma me-
ritus, nisi Altaria Romæ mereretur;
tanquam Supremis Nominibus non hu-
milis accederet gloria, si insimorum lau-
des & obsequia non aspernentur. Di-
gnus coronâ radiorum Planetarum
Imperator Sol, quod eadem Principis
vultûs serenitate, grossiores plebejorum
sentium centones, & molliores patritij
floris respiciat Purpuras, æquè clarus
sive supra aureos subsistat montes, sive
in cænosas descendat valles; eadem gra-
titudine applaudentes triumpho suo ex
profligatis noctibus rauiores cicadas &
argutiores acceptet alaudas, post ma-
gnificaq; intra superbam Saturni regi-
am hospitia, sub rustica Arietis & Ca-
pricorni mapalia, aut agrestes Tauri
caulas divertere nunquam dedignetur.
Non tantum excelsæ lauri, etiam minor

primi

primi veris partus demissiores violæ
 ornant Apollinis Aras, sæpius ad majo-
 rum Numinum reverentiam extinctis
 luminibus, serviunt umbræ, scabrosæ
 conchæ debet suum Nitorem gemma,
 artifici maculæ suam gratiam facies,
 illeg̃ undarum Parens & Princeps
 Oceanus, nullo licet Gange ditescere,
 aut Vistulâ augeri queat, tenuiores non
 respuit rivos, tanto in aquarum regno
 sceptro sublimior, quanto ad minimum
 etiam profluentem sinu excipiendum
 suo inclinabilior. Patere & Tu PRÆ-
 SIDENS MODESTISSIME, post
 majora Tui Nominis elogia, minores
 Clientum Tuorum laudes, grandiores
 ad hanc solennitatem cùm desint nobis
 viëtricæ, leviora damus folia, quibus arâ
 Honoris Tui coronemus. Decet
 ejusmodi fertum Virgines Tuas erga nos
 gratias, triumphatorq; Tuus Monoceros
 inter viëtricum palmarum educatus
 sylvas non potest Mercurij abhorre
 frondes, sub quibus vel rectefactorum
 cursu fatigatus respiret, vel illustrem

magnitudinis suæ umbram metiatur.
Amat illius cornu acumen, capitur Mu-
sarum formâ, nec tantum Hæmum, eti-
am Parnassum novit incolere, tam ad
Gradivi tubas, quâm Orphei tibias sa-
lire eruditus. Stylum, tamen nostrum si-
spectes, nihil illo humiliùs, tantum iste
decrevit, quantum Tu immortalibus
crevisti factis; Serpit per terras, Te
magnarum alarum Aquilâ, supra or-
bem evolante; nunquam Tuo dignus
conspectu, nisi Te spectandum Tibi ex-
hiberet. Nec informitatem ejus erube-
scimus, narrare duntaxat, non ornare
Tuas virtutes voluimus, non ignari sine
colore pulchriores. Comant alij quibus
frons in pixide, apud nos ut amor, ita
panegyris fucum non admittit. Quoti-
es ergo indignitas Scriptoris delica-
tissimum Tuum offendet ingenium, ad
Te ipsum petimus oculos reflecte, con-
siderata Tua magnitudine, grandescet
Et ille, ponderatis Tuis nunquàm satis
æstimandis operibus, gravior dicendi
character evadet, nullusq; apex vastif-
simum

simum non excedet volumen, cùm Te
 loquetur, qui omnia humana. & tantùm
 non Te ipsum, sapientiā, famā, & quod
 istis omnibus rarissimum virtute exces-
 sisti. Quid enim agis quòd sibi fastos &
 Annales non vendicet? egissent alij istis
 minora. illo inter millenias Religiones
 irreligioso antiquitatis ævo, dicam po-
 tiùs egisses Tu (nisi Te nobis ad hæc usq;
 tempora addictior servasset fortuna,)
 & quærerentur effigiando Divino Tuo
 vultui ultra Pharon marmora, pro-
 funderet India gratis aurum, ut ei tan-
 tùm prodigia Virtutum Tuarum inscul-
 perentur; Spectareris in foro sublimis
 Colossis Consus, Colereris venerandus
 pietate in templis Numa; Te naufra-
 gia deprecatus in mari Typhis invoca-
 ret, Tibi victoriam in bellis Hector
 commendaret, Tuæ penates viator tu-
 telæ proijceret; starent vacuæ Dijs
 Aræ; Tuo duntaxat Numine plenæ,
 pellerentur templis Apollines, ut Tu
 oracula redderes; præriperent se Tibi
 delubra, invidenter altaria, nulla ætas

Te pro exemplo non proponeret, disce-
ret levior indoles gravitatem morum,
grandæva senectus Consilij prudentiam,
confunderes liberalitate avaritiam, sa-
pientiâ ruditatem, submissione fastum,
audireris Romæ Juppiter, Athenis Ly-
curgus, Delpho Cynthius, Te produce-
rent theatra, declamarent exedræ, so-
narent æra, Tibi Hostiæ litarentur, thu-
ra cremarentur, Circi applauderent,
nulla gens & nullibi Te suum Numen
non vellet adorare. Non eventilemus
venerandos Antecessorum Tuorum Ci-
neres quantumvis & istis pulchriùs no-
ster expoliretur stylus, fracti non tam
Annis, quām obsequijs Patriæ quie-
scant Augusti Manes, rudioribus non
obstrepemus calamis, desixas immorta-
litatis altaribus eorum non moveamus
Icones, debetur hæc Divis Tuis Pa-
rentibus à nobis reverentia; Sagum &
Togas quas detriverunt non evolvamus,
ultra Istrum & Balthidem victrices
prolatas Aquilas non insequamur, ve-
lociores illæ ad vota Poloniæ fuerunt,
quām

quām nostra penna in eorum encomia,
 arenas, quas calcaverunt, sudores, quos
 exhauserunt, tentoria sub quibus hye-
 mes integras ardentissimi zelo liberta-
 tis durarunt Flaminij, non inquiramus,
 unum Te Majoribus Tuis Majorem
 intueamur, & neminē **JLLVSTRIS-**
SIMORVM FREDRORVM ter-
 ris abijsse, omnes in Te gloriosius quam
 olim supervivere advertemus. Pluri-
 mi ut altius surgant, Natales Cunas,
 & Patrum tumbas sibi adstruunt, nul-
 lo virtutis propriæ gradu sublimes,
 Ceris tantum Aborigineum illustres um-
 bræ, postquām omnem gloriosi Nominis
 solem obscura vitiorum caligine extin-
 xerunt, ab occasu Majorum ortum illi-
 us prospectant, digni Promethei pænæ,
 famosi lucis alienæ fures. Tu Nobilissi-
 mis Prædecessoribus Tuis nihil debes,
 nisi quod Tibi præiverint, Aurora diei,
 si tamen præivisse dicendi, in quibus
 imitatione factorum vixisti; plura illi
 Tibi debent, ne enim simul moreren-
 tur gloriosis operibus effecisti. Descen-
 derint

derint quantumvis pridem inter angustias tumuli Augustæ animæ, Te nihilominus relicto nullibi nobis non occurserunt. Stant unà Tecum ad Aras; non unam meriti aram Insulati Præfules digni singulari Numinum de se cura, quorum singularis fuit cura Numinis honor; quiescunt Curulibus nunquam à negotijs Patriæ quieti Cives, insignes Purpuris, insigniores Majestatis amore, quæ ne toties bellorum turbine agitata ruisset, ipsi devotæ saluti publicæ victimæ non sine Corona gloriæ, in acie corruerunt. Spectantur in Tribunali iustissimi Areopagitæ, corrupto hoc sacerdoto incorrupti Aristidæ, librant adhuc gravissima causarum momenta, nunquam innocentiae graves ipsorum criminum odium, virtutum amor, quas ut erigerent, vitia depressoient, noxarum vindices innocentissimi, Superum Assertores, merito ab injuria fatorum asserendi, Libertatis legum tutores, legibus conscientiæ obstrictissimi. Illorum gloria est, quidquid agis, quid verò gloriose

non

non agis? ut mutasse tantum Personam
 non amisisse videantur; minime jam de
 fama solliciti, quam à Te non solum fi-
 deliter servari, sed augeri quoq; ex al-
 to, non sine triumpho è fatis contem-
 plantur. Fuerit multorum encomium
 ita exhausisse naturam, ut pares sibi non
 potuisset eniti, nimis præsentis, parùm
 futuri Nominis memores; in eadem
 secum urna sui tumularunt memori-
 am, nullibi visendi à nullo noscendi,
 Tuis Majoribus maximum esto elogi-
 um, talem Te genuisse, ex cuius vultūs
 charactere in bellis fortitudo, in pace
 moderatio, inter adversa magnanimi-
 tas, inter prospera eorum legatur tem-
 perantia. Et hæc demum vera laus &
 non nisi Tua, ita Antecessorum jactare
 titulos, ut deses Meritorum Nepos non
 jaceat, ita Majorum Ceris inclarescere,
 ut illarum non infumemus splendorem,
 ita patritio rubore sanguine, ut dege-
 nerem ab illo vitam nunquam erube-
 scamus. Alias frustra extincta Avo-
 rum resuscitatamus Cadavera, nisi No-

strorum animentur spiritu operum, nihil
præclari de nobis enuntiabunt Orbi,
funebrales eorum pyræ ut lucem Suc-
cessorum Nomi*n*i effulgurent ardore
Virtutum indigent succendi. Putridum
Nomen, quod à tumbis venit, debile
gloriæ ædificium, supra mortualem An-
tenatorum arenam, pyrio aut palæstri-
co non lethali manum pulvere anno-
rum metiamur Clepsydras, diutiùs flu-
ent; nemo nostrum vixit alteri, suis ge-
stis singulorū vita pingitur, nec speret fa-
stos qui factis caruit. Vetusta Inachi do-
mus, ne sæculorum consumpta teredine,
suâ Nepotes ruinâ obruat, novis recte-
factorum fulcienda basibus, sumosæ
Patrum Imagines, ut situm & majo-
rem non contrahant fuliginem, vivis
filiorum coloribus debent illuminari.
Prætas Tu hæc omnia *ILLVSTRIS-*
SIME , REVERENDISSIME
DOMINE, eò cum majori laude, quod
plura immortalium gestorum relinquas
exempla, quàm ab Antecessoribus ac-
ceperis, daturus ampliora, si nulla in ve-
nisses.

venisses. Non erubescit pro Te Patri-
 tius sanguis, non pallent Palatinæ pur-
 puræ, manet Nobilissimæ originis fonti
 idem penes Te Candor, eâdem reve-
 rentiâ, trabeatis fascibus, idem honor,
 eadem Majestas similis priori, ut Tu
 illi, hoc solum difformior quia major,
 lœta quod ei tantus successeris, mæsta
 quod Tuæ non meruerit ætati interesse.
 Quæ in Te spectasset Virtutum prodi-
 gias? videret ferreo sæculo, virum au-
 reum, inter homines versari, & Nu-
 men esse, miraretur honoranda agere,
 nec honorari velle, popularibus attolli
 auris, nec sentire, vix crederet, nisi à
 Te id factum sciret, ad omnia Patriæ
 munia prodire, & secum manere, colli-
 gere ex hac arena amores, ex qua alij
 odia metunt, & plena gaudio, emeri-
 tum Tuum Caput ornaret laureis, illu-
 straret radijs, ambiret Insulis, quæ nec
 modo deesse Tibi possunt, si tam primum
 foret Tibi illis verticem submittere, ut
 ijs coronare. Magnum id moderationis
 Tuæ indicium proferre digna Pontifi-

cijs fascibus merita, & illorum præmia dignitates non acceptare; (ignosce PRÆSIDENS BENEVOLEN-TISSIONE Tuæ Virtutis partus est hic, quem reijcis) solem esse & lucem fugere, supra omnes humanis plusquam factis eminere, & adhuc se unum ex Nobis cogitare; quis non obstupescat? Intrudebat Tuis manibus jam toties Præsuleos Scipiones honor, sed Tu illas subtraxisti, certarunt de Te Cathedræ, sed Tua modestia vicit, dabat ultrò Tibi nostri ævi Gemmæ Chelensis Ecclesia annulum, Tu sacra connubia repudiasti, etiam sine his vinculis Romanæ fidei, & Polonæ Majestati obligatissimus; Veniebat ad Te supplex cum Præsuleo murice Leopolis, Tu venientem aversatus, ipso honoris contemptu honorabilior evasisti. Cum tamen Pontificiam dignitatem asperneris, mirum quod illius ames officium, adeò, ut Præsul sis munere, licet Præsulem digneris agere dignitate; gloriosius ratus, animarum quam fortunæ lucris inhi

inhiare. Impendis Tu totum Te quæ-
 rendis ijs, dum ad levandos demitteris
 conscientiarum casus, ipse humanis al-
 tior casibus, dedoces crimina, ignarus
 criminum, extirpas vitia, ut plantes
 virtutes, magnus commissi sibi gregis,
 major suæ vitæ Censor, confundis pluri-
 mos qui emendant in se emendanda,
 docent multos quæ nesciunt, verissima
 specula, alienas maculas exprobrant,
 suas non vident. Nec diu Tibi insu-
 dandum ut Divini juris observantiam
 subjectis persuadeas, ipse ejus observan-
 tissimus, eunt omnes in partem virtu-
 tis, quia Tu priùs abiisti, nemò non
 gaudet contendere, quò Te videt præ-
 cessisse; nulli etiam profligatissimo crimi-
 ni non placet probitatis Nomen, cuius
 Divinam speciem pulcherrima in mo-
 ribus Tuis commendant lineamenta.
 Efficiis itaq; exemplis momento illa,
 quæ alij integris ætatibus, minis etiam
 & facundiâ vocatis in suppetias effice-
 re nequiverunt, præstas verò plura
 quam debeas, subtrahis tempus Tuis

D

negotijs

negotijs, ut Tuorum saluti dones, non
ad subditorum necessitatis, sed ad pro-
priæ virtutis & Pastoralis vigilantiæ
libram, sudores Tuos & sollicitudinem
expendendo. Nemo Te adjt, quin me-
lior rediret, nemo audijt, quin sanctior
evaderet, recedimus à Te ut ab ara,
puriorem referendo animum, quam at-
tulimus, nec meminit quispiam se Ti-
bi locutum, ut cum magno Numine se
egisse non fateretur. Nam benevolen-
tiæ Tuæ quæ in omnes profusio? quis
ille torrens gratiarum in Tuis Manibus?
nunquam aridus, semper exundans,
audijmus exhaustiri flumina, Tuam
munificentiam nunquam, ipsum Ægypti
altorem Nilum situisse multoties accepi-
mus, Tua liberalitas nemini defuit, nisi
priùs illi defuissemus. Patet apertum
limen miseris, latius tamen pectus, non
horror limen obsidet, ipsæ gratiæ, ipsi
amores ad ostium excubant, venimus,
discedimus, cùm volumus, non prohi-
bet fastus, non arcet Majestatis reve-
rentia, pulsat fores egestas, respondes
beneficijs,

beneficiis, occurunt lachrymæ; præsto
Tecum adsunt Solatia, nulla calamita-
te mobilior quam aliena. Moram quoq;
in subveniendo ignoras, postulamus;
tribuis, postulare non audemus? obtru-
dis; nunquam felicior, quam nostra feli-
citate, nunquam infortunior quàm no-
stris infortuniis, cumq; multa elargia-
ris, ut plura elargiri queas (quod Di-
vinum) moneri nos vis ut petamus.

Domi vero Tuæ quæ virtusⁿ domestica?
quod vitium non peregrinum? ædes Tuæ
probitati sacræ; non mensis luxus ac-
cubat, non nitet auro ostentatio, non tor-
pet cubili somnolentia, non inter famu-
lorum turbas insolecit dissolutio; ita i-
storum admittis obsequia, ut Divina
non impediás, amictu gaudes, quali vir-
tus, opes non amas præterquam animi,
suppellex non infra authoritatem,
sed maior meritorum; sapiunt e-
pulæ, quas condit moderatio; tunc lau-
tissimè Te convivatum arbitratus, cum
omnia ad gustum fuerint rationis &
conscientiæ, adeoq; clarè patet à Te for-

tunam non Te regi à fortuna. Egressos
 vestibulo Domus Tuæ permitte nos A-
 reopagum Cui præsides ARBITER
 INTEGRIME subintrare. Ni-
 hil insolens petimus, coronam Reginæ
 virtutum Tuæ Iustitiae quam debemus,
 reddimus. Quod si vilior sit, Tu in
 causa, qui in tantum rectefactorum cre-
 visti excellentiâ, ut nihil Te ipso majus
 possit offerri, nisi Tu ipse Tibi offeraris.
 Nec tamen illâ decet rejicere; cum &
 superis non qui pretiosius munus sed
 qui puriorem eorum delubris mentem
 intulerit gravior videatur. Animum
 tantum nostrum intuere, nihil illo can-
 didius, quòd si profundius illum scruta-
 ri velles, nihil præterquam simillimum
 Tibi ibidem invenires. Verum quor-
 sum deviavimus? en ad Tribunal Tu-
 um Citamur. Quanta hæc nostræ The-
 midis felicitas, visum quem malitiâ cri-
 minum amiserat, diligentissimâ Tuæ æ-
 quitatis curâ recuperavit. Non offendet
 jam ad lapidem scandali Tuo judicio
 oculatissima; non trepidabit ad vitio-

rum assultus Tuō præsidio munitissima
 evolabit altius fama nominis, decreto-
 riā Tuā pennā illam elibrante. Vrna
 enim suffragiorū, quam versas, nunquā
 innocentiae fatalis extitit, cum sortes non
 jacias, nisi pro parte æquitatis. Da-
 mnamus ad suas tenebras Lycurgos; ode-
 rant ij lucem, tanquam virtus non pos-
 set inclarescere nisi in umbris. Iustitia
 Tua soles publicos amat, quid namq; la-
 teat? quæ orbi Lebico exorta illustrā-
 do. Plurimi ut perplexos causarum
 nodos resolverent, diu animo ab illis pen-
 debant cumq; integras in evolvendis
 hebdomadas consumerent, necdum consū-
 mabant; Tu illos momento resolvis ve-
 rus Alexander, otiam tot triumphis vi-
 torum nobilissimus. Legent hoc sœcu-
 la! fuisse virū legibus natum; qui ita
 tractavit ferrum, ut non offenderet in-
 nocentiam; ita lites composuit, ut æter-
 nam inter virtutem & scelus litem re-
 linqueret; sententiæ nulli subscriptis, quā
 cælum non probaret; muneribus nunquā
 manum porrexit, ardore auri pupil-

biup

E

lam

lam lədi æquitatis non ignarus. Et de-
cernentur Tibi Sacri Honores, litabūt
ingenia laudes, laborabunt imprimen-
dis operibus præla, aderis semper in cu-
ria præsens, reis flagellum, reatibus hor-
ror, innocentiae Asylum, æquitati honor,
cumq; nullibi fueris, ubiq; eris, obver-
saberis oculis singulorum, singularis mo-
rum idæa, de Te primi in confessibus ser-
mones instituentur, dicēris pro levami-
ne oppressorum, memoraberis pro sola-
tio lachrymarum, intrantibus Iudicio-
rum Aulam occurses, recedentibus nun-
quam dignissimā Tui memoriā receden-
te assistes, nihilq; in hoc augustissimo A-
reopagi senatu statuetur, priusquam
Tuæ probatissimæ Iustitiæ & in ambi-
guis nunquam ambiguæ Prudentiæ e-
xempla consulantur. Et hic tantisper à
Te avelli cogimur, si tamen avelli pos-
sumus, quem ubiq; animo circumferimus,
patere nihilominus saltem calamum a-
volare, quem æmula Tribunalitæ Tuæ
potestatis avocant Nomina, ita de illis
scribemus, ut Tuæ legantur Virtutes ;
quid

877

quidquid de aliis dicetur, de Te dici existimat, cum enim omnium Merita possedisti, à nullius laude excludi debes; Ipsorum encomia, Tua sunt, ex his enim metimur, quantus esse debeas, qui Tantis præsidere & nonnisi rogatus meruisti.

Abijcite calamos Oratores:

elogia quæ paratis
ILLUSTRISSIMO REVERENDISSIMO
VICE PRÆSIDENTI
PATRITIA Illius elegantiùs sribet *LITERA*.

Una volumen laudum,
Annales quotquot Polonia habet
omnes implevit, omnes excessit:
Periodi nescia;

nisi quam aut hostium vitæ, aut Criminum viæ præfigit.

Triumphalibus saxis insculpta;
Statutis Consiliorum inserta;
Legum tabulis impressa;
ubique legenda; nullibi lugenda.

Character iste virtutis est.

Notat nomina sine nota.

Ne minus valuerint,

Maxima quoque Capita hâc scribi voluerunt.

JACOBO SIENINSCO

à Vavello ad Primatales profecturo Mitras
commendatorias scripsit, & profuit.

Quam gloriofa Domus vestra contineat opera,
ex Nobili Titulo discimus.

Maiestas Vestibuli magnificentiam loquitur palatii:

E2

Hu-

Familia
in signe Dę:
bno.

Ex Episco:
po Cracov.
Primas
Regni.

*Humili fronte excelsæ non resident mentes;
Maiorum fluminum altiores margines.*

Palmare quoq; Crucis Insigne
insignis Vestra gloria.

Partiti pro Ecclesia cum Numine bella;

Numen Vobiscum partitur trophyæ.

Etiam hæc Vestro Sanguine purpurata;

Salutem portat Lechiæ,

Testem Lascensem Insulam invoco,

quam implex capite, excedis meritis.

Vile pretium Præsulis annulus sine Virtutis gemma;

Pulchrior byssus penes candorem mentis;

Animi quam auri radiis clarius fulgurant aræ.

Permitteres sudores Tuos colligere;
darent encomiorum Oceanum.

Frustra Thesaurus Christi fures timet,

Gusmāni canis in Sieninscio fideliter pro illo vigilat.

Tot iam Cælo cæpit prædas

ut Cælum vix capiat,

Venator animarum.

Areopagi denique tenebræ

Dominici face illustriores,

Eiulate Crimina!

Patrona vestra iniquitas in agonia;

en mortualis ei cereus porrigitur.

Fallor:

festum diem agit iustitia;

Cuius altaria

Votivis Nominis, & virtutum illustrat ignibus

SIENINSCIUS

Verūm quorsum jam trahimur?

Illustrissimi & Reverendissimi Kuczynscij

Gentilitiæ Stylum vellicant Manus,

Debemus Illis encomia.

agunt plura quam debeant:

Ill: Rev:
Vice Präf:
Insulatus
Lajecis

Nomen Ill:
Rev: Do
minicus.

Ex Capitu
lo Leopol:

Domus
Stemma
Ogonczyk:

nun-

nunquam ligatæ nisi libertatis obsequio.

Antiquitatem Generis quæris:

Lineas illarum vide.

Si Gradius & Minerva iterum nascerentur,

hoc procreari vellent sanguine.

Istis gestata, major crevit Lechia.

Otiosas nemo spectavit,

vel superis aras exstruunt, vel Patriæ theatra.

Suffragium Virtus ab ipsis semper accepit,

Vitium nunquam impetravit.

Nulos Poloniæ casus non levarunt.

Nullibi minus laboravit ambitio:

Sederunt Curulibus, quas sibi fabricarunt.

maximis ornatæ fascibus, majorum capaciores.

Reddita sibi munia tam fideliter,

quām gloriose retinuerunt.

Liberalitatem earum expende:

publicum indigentium dices ærarium;

Plures aureos formârunt homines,

quām Deucalion Saxeos.

Nilum gratiarum credas;

Non una hic naufragata egestas

emersit ditione.

Classica sonant? telo armatae

hostem feriunt; amorem referunt.

Fraetam tamen Sagittam ne stupeas:

Barbarorum pectoribus maior pars hæret.

Non sine annulo; quia non sine fide:

tantum nihilominus pretium

cum inter Cœlum & terras divisissent

integræ servant gloriam.

Dirigunt & nunc cæcam Astræam

In Illustrissimo & Reverendissimo Domino

Boguslao KVCZYNSKI.

Sors magna Justitiæ suas ab illis sortes versari.

Proice Te in eas innocentia,

Stabis firmior:

*Nemo hanc dexteram apprehendit,
quin fidem acciperet fortunæ.*

Armis assveta,

etiam nunc Tullio porrigit
Gentilitios Siemiracciorum Enses.

Domus hæc Martis:

in castris nata, in castris adulta:

tam cunas ei quād tumbas sternit Bellona;

Prælia quæ incæpit, victoriis terminavit:

Soles quos vidit, illustravit triumphis:

Ferro vivit tota Aurea.

Vaginam illius Mucro non novit,

vel in throni vel in legum tutelam

semper vibratus;

tunc reconditur cum hostes condit.

Percussa isto Chalybe Rhodope,

dedit Patriæ lucem gloriæ.

*Capitolia tot erexit, quoꝝ barbarorum capita truncavit;
dignus altaribus altarium vindicator.*

Turcarum fixus pectoribus
primo illis corda, postea ademit vitam:
timendus maximè, quòd minimè timeret.

Fulgore extinxit orientem

Maurorum fulgur.

Lunæ amicus sed Domesticæ;

Nihil ei commune cum illa, præter lumen.

Noctes diem ipsi accendunt,

inter istas vigilat, ut hostes sopiat.

Nodos etiam Causarum resolvit dexterimè,

in dubiis nunquam dubius:

incertum relinquit,

acutiorne sit in succidendis Collis, an decidendis litibus.

Videt id in Te orbis

Illusterrime Reverendissime Domine,

Quoties Justitiæ voluerit Posteritas Imaginem,

ex Lu-

*Ex Capitu-
lo Cracovi-
ensi III: Re:
Ludovic:
Siemiracki.*

*Avita Ar-
ma Biaſynia*

ex Ludovico pingetur.
Nulla virtus Patronum, nullum crimen Jūdicem
Te non experitur.

Aliam non daret Numen sententiam.
aque mitis ac metuendus;
tam Clementiæ in reos, quam Justitiæ in reatus,
Vestigia Judiciariæ arenæ imprimis.

Verus Areopagita:
Sine oculis, sine manibus
non sine lumine; non sine palmis.
Avitum Tuum fidus ut non laborat respedu,
ita iuvare non indiget.
Placent pretia sed famæ.

auri sonitu non ignarus obtundi aures æquitatis.

Tandem in laudum Tuarum portu

Illusterrimorum Łabęciorum
Triumphalis nobis occurrit Argo.

Diis Sacra Deos vehit.

Una in malorum salo Poloniæ salus.
Non regitur, & non errat.
nata servandæ publicæ Vitæ; natat inter mortes.

Quod magis mireris!

Maximis motibus immota,

Nulla regni fluctuat tempestate:
fide Regum, amore legum obfirmata.

sine velis, sine remis, velocissima

navigat ad Patriæ vota.

Balthidem, Tyram, Borysthenem, emensa.

ubiq. Lechia quietem querit, nullibi quiescit.

Pyratas tamen Scythes experta:

Stitit, cursum ut illorum sisteret excursionem.

Quocunque appulit, coronam invenit,

Coronidem operum nullibi.

Pavorem Podoliæ Cosacos, impavida fugavit,

& illis lupis viros Leones obiecit,

Sæpius mersa, nunquam naufragas.

Ex Capitu-
lo Cracov:
III: Rev:
Michael
Łabecki.

Patrium
decus Korab

marginem vitæ hostium, pro littore prehendit.

Redimijt illam Cracus Ducibus Mitris,
 & pro antennis Praesuleas donavit tærias.

Quid portet, ne quæras:
 aut marmora, aut Heroas marmoreos,
 qui vulnera non sentiunt nisi Patriæ,
Vtrumq; triumphale.

Si Phidas Alexandrum sculperet,
bunc lapidem eligeret.

Ad istud saxum toties offensa Moschovia,
 semper pedem retulit.

Tot DOMI TUÆ Colossi
Illusterrime Reverendissime Domine,
 Sed Tu ipsis altior.

Hæres Sanguinis; verior virtutum.

Marmora Tibi domestica,
 & imprimenda illis trophyæ.

Augustam invenisti Familiam,
meritis fecisti ampliorem.

Tantos Antecessores Tuos quis fuisse crederet?
nisi Tu fidem omnibus adstrueres.

Nominis, & Themidis armatus mucrone
 Utrumq; dum pro Justitia stringis,
Celum, Poloniam, Posteritatem Tibi obstrinxisti.

Provehere in altum Honorum
 Nobilissima Centaurus!

en vicinum *Wysoccorum* prælucet sidus.

Genus nullum hoc illustrius:
 radiat titulis, clarius factis:
 Astra ornat, astris ornatur.

Vetustatem desideras?

Sidera coeva numerat.
 ista desint;

Orbi sufficiet illustrando.

Debent illi

Majestas Joves, Curia Mercurios, Castra Martes
in una

Ex Capi:
 Vladisk: Ill:
 R: Franc:
Wysocki.

Stemma
 Leliva.

in una stella tot Planetæ.

Omnis fixi; omnes mobiles,

Sive fata impellant, sive Lechia subsidium petat.

Causa ignorant, nisi hostium)

vix isti concurrunt; illi discurrunt.

Trhono Colligati, libertati serviunt.

Lunam adhuc vide:

nemo hanc vidit mutabilem;

Pallet tamen & rubet;

Curarum Patriæ & vindictæ barbarorum

isti colores.

Consanguineos nisi soles non admittit.

Stationem frequentius nullibi habet,

quam in domo Martis; vel Mercurii.

Vndas amat, undantes animos odit.

Quot fortis tibi occurrit,

Ad illorum natalem hoc astrum concurrisse cogita.

Credimus aquas ab ipsa moveri;

Istri flœtus sèpius vertit retrò.

Ne Justitia ad petram scandali offenderet,

Tuo sidere petiit illuminari:

Illustriſſime Reverendissime Domine.

Paveant hunc radium Criminum noctuæ.

Aquila Polona illo obtutum pascit.

Non accendimus Cleanthis lucernas;

Domesticis astris fatis es clarus:

Quod Tua aurea probitas,

Cremenecensis probat Lydius.

Pulchrum id in Te

Nec Virtutibus Tuis Infulae, nec Infulis desunt virtutes. Infulatus Cremenec:

Vitiorum horror, meritorum honor;

illorum fastidio, istorum fastigia meritus:

deformitatem aliorum vitæ, difformitate Tuæ corrigis.

Sonat clare Ecclesiæ fides,

quam Tu harmoniâ morum instruis.

Efficacior hæc Orphei lyrâ

In Sereniss.
Sobiescij tu
Nomine

*Ex Capit:
Płocen: III:
Rev: Adal:
Strzeſew-
ski.*

*Stemma Lu
bicz.*

en ad ejus mentionem
 Soleata STRZESZEWSIORVM nomina
 paginam insiliunt.
Ita Gradivi amant incedere:
 Gemmis digni, ferro contenti
 laurum quærunt non aurum:
 tam in fortunæ glacie, quàm in Bellonæ acie
 Non horrent lubricum, Asiæ horrores.
 Contritam isto Chalybe Rhodopen
 pænituit insolentiæ:
fudit lachrymas & Sanguinem.
 Ubicunque stetit:
 lætissima victoriæ, latissima gloriae reliquit Vestigia:
 Percussit Hæmum?
 Semper Patriæ solatii scaturiit torrens.
 Descendit in consilii arenam?
 rosæ floruerunt, sine rubore, sine spinis.
 Nec poliri amat nisi Scythiaæ Cineribus.
 Artificem ejus vis nosse?
Mars illam fabricavit.
 Ascensurus Capitolium; hâc animum obfirmat;
 toties belli successu solatus Poloniæ,
 quoties ita processit soleatus.
 Nemini præterquam levitati hostium gravis
 istam deterit, nunquam deterior, nunquam detrita.
 Metam illi nullam præfixeris;
ultra orbis limites excurrit; limitem non reperit.
 Cespitare nescia,
 tegit barbaros cespite, dum terit.
 Quàm celer sit; consule;
Illusterrimum Reverendissimum
 ADALBERTVM STRZESZEWSKI
Virtutis nulla est via quam non calcaret.
 Płocensis Capituli Cancellarius
pennam traçat absq; famæ pæna.
 Cathedræ oraculum:

ut

ut Ecclesiæ fundet securitatem, fundit consilia.

Judex Tribunalis

ab omni respectu alienus

oculatissimus Iustitiae Custos.

Aram æquitatis ut Numinis accedit
mundis à Gangis limo manibus.

Certa iam triumphi Themis
cui soleam in arcum flectis:

Avitæ Cruces

Illusterrimi Reverendissimi

HYACINTHI GASOWSKI

trophæa erigunt.

Salutis id signum

contra Patrias duellat mortes,

*Quoties illo frontem; vel pectus
muniit Gradivus;*

Tartarus toties terga vertit.

Nullas Mæothis exhalavit Nubes,

quas non fugaret.

Templis Altaria, Castris ornat vexilla.

ubiq; adoranda;

Sive illi corda, sive colla sternantur.

Falces ei annexæ

Parcarum sunt arma.

Illis edomitis hæc pro manubiis reliq;a.

Nec manus vacua;

ferro gravis, casus levat Poloniæ.

Tot laureas nexuit

quot bella dissolvit.

Sive hostibus fata sive Patriæ vitam dispensat

Semper liberalissima.

Antidota quæ propinavit,

ægro Republicæ corpori profuerunt.

Venam incidit Turciæ

desit insana furere.

Midæ dexteram increde;

ferrea saecula reddit aurea.

Cala

*Ex Capitulo Luceor.
III. Rev:
Hyacint:
Gaszowski.*

Calamum quoque tractare docta:
Scribit Nomina, proscribit Crimina.
Ignoſce, nullas Tibi laudes concinnamus:

Illustriſſime Reverendissime Domine;
qui elogia Tua voluerit legere
Opera Tuæ manūs videat.

Oratoris luminibus non indiget Virtutum splendor;
Probitas cum prædicanda agat, erubescit prædicari,
Vnicuiq; sua facta fastos scribunt.

Dives meritorum animus non mendicat encomia;
Digressos itaque Domūs Tuæ Atriis,

Illustriſſimi Reverendissimi Domini.
HIERONYMI JAŁOWICKI

Triumphalis invitat Porta,

Hàc terras ingressi Heroes,
aut Martes, aut Consi,
lauros plantant, oleas decerpunt.

Dùm fines propugnant Poloniæ; fines gloriæ nesciunt.

Domi propugnaculum habent,
ex hoc vix advertunt hostes; divertunt.
Limites prætergressa barbaries,
in isto limine fato torpens hæsit.

Commune id Præfidium
quos recipit, dimittit audaciores.

Saxa exſtruendæ non quæſita,
Cæſorum Scytharum oſſa hanc molem componunt.

Nunquam aperta,
quin Asiā peteret indulgentiam.
Ad templum honoris hac iter,
patet oſtium, ſi virtus pateat:

Cruci Sacra

Criminibus nunquam præbuit aditum:

Aſtræa quoque hic ſecurior,
Cujus fidelem geris Custodiam.

Illustriſſime Reverendissime Domine.
Sæpius libram ſuam Tibi commifit

ab iniu-

Ex Capi-
tulo Premis.
W.R.Hier-
onicki,

Deputatus
Judec Tri-
bunal: ali-
quoties.

ab iniuria semper libera.

Certa valoris innocentia,

Cuius prima apud Te novit pretia.

Affabilis omnibus, præterquam vitiis.

Largus gratiarum, parcus irarum,

Beneficia spargis, affectus colligis.

Tu causam virtutis,

Honoris Tui Virtus Causam agit,

Procedes ad Infulas,

qui tantum processisti meritis,

Dabit suffragium probitas,

Cui Tua vota non subtrahis:

Petēris ad purpuras Candidatus,

qui non erubescenda pro Candore Patriæ præstas.

Quid tamen moramur?

proximus JAŁOVICCIORUM Portæ

Nobilissimus HOSIORUM Pes:

obviam illi prodeundum.

Date Romanæ Aquilæ pennas,

Magnorum Patrum, Cardinalium, Præfulum,

Scribimus merita.

Quanta egerint; nemò quærat;

implerunt Orbem Nominibus, gestis excesserunt.

Cathedras, Curules, comportate,

Surget amplissimum glorie theatrum.

Testimoniis non indigent:

Pontifices, Cæsares, Reges, dum Eos audiunt,

clarissime pro Eorum perorant memoria.

Calamos in proscribendis erroribus attritos cōgregate,

ultra Cælos evolabunt.

Hæres eos Fulmina, Religionis lumina,

Majestatum Columna, zelo, prudentiâ, dexteritate

tonuerunt, fulgurarunt, succollarunt.

Vidit illos CAROL: V. & Latio Viros invidit.

Ex FERDINANDO

dum pacem Ecclesiæ propugnant, triumphant.

H

sem-

*Ex Capit:
Cūm: Ill:
Rev. Stan:
Hosius.*

*Stemma Pe
humanus.*

Semper vigiles, ut Fidei quiesceret pupilla.
 Steterunt in Vaticano, & Schismatum consedit furor.
 Audivit Mercurios Roma, Galeros concessit:
 Experta Protectores, donavit Pallium.
 Concilia rexerunt, in nullo corrigendi:
 Moverunt Purpuratorum Rotam, citra errorem.
 Submisit illis & Lechia fasces:
acceperunt Infulas, reddiderunt merita.
 Varmiæ Pastores;
 dispulerunt lupos, congregarunt oves:
amputata ab Illis Criminum capita; melius senserunt.
 Tantis Nominibus succedis
Illusterrime Reverendissime Domine.
 Ad eorum mensurā, Tuam expendimus magnitudinē.
 Sublimis Antecessorum meritis, sublimior Tuis.
 Celsissimi Ducis Severiæ Causarum Auditor
 Sapientiorem Curiam effecisti.
Nulle Vmbræ Tui lumen ingenii effugiunt,
 Quæ dictas, cæli subscribunt;
 quæ scribis, approbant.
 Principis Personam, Principem virtutem refers
 utrique simillimus.
 Splendor Poloniæ; exteris soles quæsiisti,
 reliquisti majorem Claritatem; quám acceperis.
 Non sufficit tibi Patria gleba,
 ex tot terris legisti gloriæ messem.
 Obæratus Honor dabit Mitras;
tanta pretia non decet sepeliri:
Sol angulos non amat;
Aquila in alto nidificant.
 Expendit multa in Aborigines dignitas.
 Sed non omnia,
Sub Petri clavibus, & Virtuti Tua servat præmia.
 Numam Religio agnoscit; debet Capitolia.
 Præsulum obis munia, sedebis inter Præsules.
Ligandum Caput tæniis, quod laborat pro Ecclesia,
Merito-

Meritorum pondus Pontificii Scipiones fulcient.

*Sed quis Tuum assequatur Calcaneum?
montes excedit & mentes.*

Renna illuc non evolat; ubi stetisti.

Aventino sublimis, minaris ingenio casum.

*In planiorem itaq; ZERZYNSCIORVM descendimus
Campus hic, Martis cultus gladio,* (arenā. *rzynski.*)

Sementem non admittit præter ferream.

Rigatur pluviâ sed cruentâ.

Spem Patriæ nunquam elusit, hostibus semper illusit. Stemma Ia.
nina.

Reddit plura, quam accepit.

Fæcundus virtutum, sterilis vitiorum:

Mortibus satus, vitam progerminat,

æque frugifer,

Sive hostibus taxos, sive Lechia profert palmas.

Nullis collibus tumet, nisi meritorum.

Declivis in Thraciæ fata:

inevitabilis Scytharum tumulus.

Clypeo quoque augusta Domus.

Ecclesiam, Majestatem, Poloniam,

Uno tres

Ornat, protegit, defendit.

Ancile dignum aris:

Servatum, Patriam servat;

Cælo demissum, tutelam Cœli non dimittit.

Persei scutum crede:

quot illud hostes viderunt, in lapidem obriguerunt.

Nomina Heroum insculpta gerit, & facta.

Minervæ hæc Parma

Æthera pulsent Titanes, istam Juppiter rapiet.

obiecta telis, Gigantes deiiciet.

Nec Astræa Criminum sentit jacula.

Tuo protecta Vmbone

Illusterrime Reverendissime Domine,

Sub hoc obtenu secura æquitas.

Notarunt illum merita, notabit & fortuna.

*Ex Capitul:
Chetmens:
III: Reve:
Nicol: Ze-*

cui pennam subministrat
PATRITIVS KARSNICCIORVM ACCIPITER.

*Ex Capit:
Kijow: ill:
R. Andr:
Karsnicki.*

Ferrum levat, ferro levatur.
 Vestigia quæ terris virtus impressit,
 ille cælis coronanda offert,
 Ales rapacissima, sed hostium,
 istorum cadavere vivit, ipsa Lechiæ vita:
 tunc non absq; fame cum absq; fama,

Infesta Scythiæ Harpijs, ut illæ nostræ Aquilæ.

Prædatrices volucres prædatur.

Sono ferri hostes prodit, & perdit;
Illa tam Cassibus quam casibus invicta.

Nidum Palmæ & Lauri ei sternunt.
 super istas quiescit, de istis sollicita.

Captiva & libera

Patriæ servit; in barbaros sævit,

Solem amat, Orientem odit,

Cave Tibi Turcia;

quas Compedes vides, Tuo furori servat.

Antidotum Poloniæ;
excusso alis Martis pulvere, sedat timorum febres.

Pro Cruce vigil, Crux vitiorum;
 huic annos impendit; ut illis adimat.

Non credes? dabit testimonium

Illusterrimus Reverendissimus Dominus
ANDREAS KARSNICKI

Vir Cujus tutelâ vires resumit probitas.

Aras ornat, aris dignus.

In hoc morū speculo videt Ecclesia mendas & emēdat.

Dum exempla serit, Divorum honorem asserit.

Orator pro Numinis Domo
 disertus facundiâ, disertior factis.
 cum supra neminem Virtute non emineat
 modestiâ infra omnes demissus.

tantum lenis probitati, quantum sceleribus acer:
 ubique radios meritus,

Sol

Sol virtutum: vitiorum fulgur.

Debetur tantis operibus corona.

redimiendis Polonia; Religio, Astraea contribuent,
en illam Tibi Symbolisat in suo circulo

AVITVS ZŁOTNICCIORVM PRAWDZIC.

Sphæra hæc Deos tantum capit;

Martes, Mercurios, Apollines si queras, in illa invenies.

Astraea quoq; terris profuga, huc se recipit.

*Ex Capit:
Camen: Ill
R: Nical:
Złotnicki.*

Vacuum ne credas orbem

Nominibus & meritis implerunt istum Prawdzicij

Sub tali signo nata Domus

omnes ætates, fæcundas æstates numerat;

Nunquam sine virtutum messe.

Quoties tamen exarsit Mæothis, semper exaruit.

Terret ignibus non terretur.

Amicus flammis quas Martius accedit filex.

Tanta Generis pretia;

in tam firmo decet servari propugnaculo.

Quantu vestra aurea valeant Nomina, ex Te colligimus

Illusterrime Reverendissime Domine.

Familiae valorem auges meritis:

Dives nomine, ditior rectefactis.

æquè in templo, ac in Areopago justus
utriusque divisus obsequio, integer conscientiâ.

Gentilitio præsidio, solas virtutes recipis.

Verus Nicolaus;

Aureis exemplis, redimis damna Innocentia.

Profundis sudores, ut extinguis vitia;

Totus in parte æquitatis.

Ingrata sit Patria,

Nisi tanta infulis coronet merita.

Metam encomiis ZŁOTNICCIORVM daret circulus

ni importuna mors pro scopo saxum parentale

Da lachrymas Curia? (obtruderet

Parva petit qui magna præsttit.

Illusterrimus Reverendissimus Dominus

STANISLAVS KOSTKA GŁOSKOWSKI

Archidiaconus Posnaniensis

S.R.M. Secretarius

ad Tribunal Regni

JUDEX DEPUTATUS;

qui ne ullam præteriret, supremā quoq; legē implevit.

Vir Religioni & Patriæ natus

Annos omnes utrique, sibi nullos vixit;

Obivit Regni munia ad obitum.

Innocentiae Tutelaris

cujus dum vitam quærerit, suam mortem invenit.

Heu nimis ingluviosa fata estis!

etiam Kostkæ non pepercistis

Gemmamq; à tot Präfulum Mitrīs ambitam

ut sorberetis, in pulverem detrivistis.

Metire orbis

Tanti Magnitudinem sideris ex umbra

ut lucente nemo non plausit,

ita occidente nemo non plangit.

Templa Numam, Curia Lycurgum, Polonia Civem

unâ pupillâ, unicum omnium Jubar deplorant.

Januarius primus anni mensis

illi ultimus extitit,

Judicemq; ad supremum Tribunal citavit,

Discite Areopagitæ!

ita ferre sententias tanquam ultimam audituri

Vos vero parentalia filete æra

etiam sub hoc marmore Nomine & factis vocalissim⁹ auditur

GŁOSKOWSKI.

Post lustrata tot nobilissimarum
Familiarum Atria, Augustum
Domus Tuæ limen iterum supplex adit
oratio **ILLVSTRISSIME REVE-**
REN-

893.

RENDISSIME DOMINE Tri-
bunalis Regni PRÆSIDENS. Mul-
ta ibi vidimus, plura oculos tantæ lu-
cis incapaces, & breviorem illorum
amplitudine memoriam effugerunt :
offerebantur nobis Patritiis nonnullo-
rum Literis plena meritorum inscri-
pta Volumina; obviabant frequenter
triumphales currus & super eos subli-
mes in manibus victoriæ Cruces; spe-
ctavimus alios hostilibus incumbentes
gladiis, casu suo barbarorum oppri-
mere superbiam; aliorum abrepti famâ
sub concavo Lunæ erravimus; occurre-
bat saepius mæsta vultu sine viribus, sine
armis, tumulis suorum prostrata Thra-
cia, & ad lachrymas illius subrisimus;
multorum palmare secuti Vestigium ja
per Hæmum, & Rhodopen jam per Va-
ticanum & Vavellum nos ferri stupui-
mus, plurimorum Gentilitiis recepti
classibus, Istro, Balthidi, Euxino inna-
tavimus, nihil tamen advertimus quod
Vetustissima Domus Tua non contineat,
adeò ut si vel temporum malitiâ, vel

numinum irā, singularum virtutum
imagines interirent, ex Tuis Domesticis
absolutissimè formari possent, ne illarū
orbis exemplo orbaretur. Desumerent
ex Avitæ Tuæ dexteritatis prototypo
magnanimitatis lineamenta Heroes; ex
amoris Patriæ effigie non fucatum sin-
ceritatis colorem Cives; ex incorruptæ
æQUITATIS VULTU, verissimas, Justitiae I-
cones Areopagitæ; & rediret ad maje-
states fidelitas, vigilaret sub tentorijs a-
nimositas; præsideret in Tribunalibus
legum observantia. Servent proinde
Te nobis superi; dicam, melius servent
Te sibi, qui illorum servando honori
natus videris, nihil enim agis quod eo-
rum tutelam non loquatur. Imple Capi-
te Insulas, qui maximorum Pontificum
impluvisti merita; æstuas ardentiissimo
Religionis zelo, in umbrabunt emeritis-
simam frontem Purpuratorum Galeri;
radiabis proximus solijs vicinitate hono-
rum; à quo umbram Protectionis expe-
ctans, sine umbra soles Tibi precatur
minima

Scholarum Piarum Religio.

TRIBUNAL J U S T U M

Quantum Majestatis amplissimus
 hic Judiciorum Senatus, legum
 Sacrarium reverentiae, reorum
 insolentia æquitatis, orbitas innocentiae
 protectionis à Tuo Honore acceperint,
 tota non capit Lechia, ponderandis suis
 Astræa non sufficit solatiis, nostra tan-
 tum à longè miratur submissio ILLV-
 STRISSIME EXCELLENTIS-
 SIME DOMINE TRIBVNA-
 LIS MARESCHALCE. Succidis
 magno illi Polonæ Libertatis Scipioni,
 non minus inter tot motus & metus nu-
 tantis Curiæ fulcrum; tanto cum am-
 pliore utriusq; Vestrum gloria, quod
 purpurâ, meritis, rerum prudentiâ vo-
 bis pares, & Ille Tibi præcedere, &

K

Tu

89⁶ Tu illi occulto Numinum suffragio, pu-
blico nostrūm commodo, succedere me-
ruisti. Ambo tutandis legibus nati, cum
æquali Marte pro Justitiae palma certe-
tis neuter alteri cedit palmā gloriæ, Ille
dum Gentilitiâ Sagittâ Themidis ar-
mavit manum, exarmavt crima;
Tu dum Areopagi custodiæ Leopardū
destinas, accessum iniquitati prohibes,
nemini verendus præterquam flagitiis
quæ ideo gravius timent; quia quid esset
timor Dei nesciverunt. Immortales su-
peris debemus gratias, talem enim Te
nobis donârunt, quam secundum ha-
bere desperamus, non quod ante Te di-
gni non fuerint, aut post Te dari non
possint; sed quod Tu ita omnium ex-
hauseris gloriam, ut qui Te præcesse-
runt, Tu fuisse videaris, ita omnium
compendiasti virtutes, ut qui succedent,
Tu ipse redire putaberis, idem semper
Egalius, eadem virtute, alio vultu,
magnus Sanguine, major meritorum
prosapiâ, laudandus quod tanta agas,
laudabilior quod agi ea à Te non sen-
tias

Scholarum Partum Reliquia

tias; adeò ut quidquid in aliis gratiæ,⁸⁹⁷
aut prudentiæ nobis occurret, Tua esse,
jam nos illa vidisse, aut saltem à Te
accepta arbitrabimur. Necdum annū
implevisti mensibus, & jam illa exhi-
buisti, quibus connotandis saecula, le-
gendis ætates non sufficiant. Alij via-
rum incommoda, integris edormiunt
hebdomadis, Tu simul Urbem & curi-
am ingressus totum negotijs publicis
Te impendisti, non levatis ab itinere
Viribus, levandis miserorum causis o-
mnes vires, hoc ipso sublimior, submissi-
sti, primas Justitiæ curas salutasti, &
quomodo valerent, diligentius quæsiisti;
oblitus Tui, nostri memoriâ, gloriosus
famâ, quam de Te accepimus, glorioſi-
or factis quæ usurpamus; in hoc solum
illi correspondere non videris, quod
plura præstes quam illa nobis de Te
vulgaverat. Audivimus namq; non u-
ni Criminum Te posuisse tumulos, tot
virtutibus erexisse Colossoſ ſed tantum
audijmus, nuntiabatur nobis consiliis
Tuis innitiſ ſceptra, ſapientiæ unionibus

898 ornari Coronas; sed tantum nuntiabantur, eò cum graviori dolore, quò avi- dius quæ de Te referebantur usurpare optabamus. Coronavit tandem vota nostra dies ille, quo Te supremum causarum Arbitrum salutavimus. Nullus nobis eo serenior exortus, non erubuit Tuam ambitionem, hanc enim præterquam virtutis nemo in Te vidit, non illachrymatus indignitati meritorum, intulisti plura, quam expectare potuimus aut alij tantum polliceri, totus amotis nubium velis purissimo illo cœli oculo Te unum ad honorem notare, Te audiisse prospectare videbatur. Ipsa Curia litium arena, quam tunc à litibus aliena, non discurrebant tumultus, non obstrepebant discordiæ, non linguarum, non animorum duella spectabantur; omnia ad pacem composita, tam longè à turba, quam Tu à maximo rerum turbine ambitu: ut superos ipsos illi electioni præsentes credemus præfuisse. Nemo audebat certare, quia nemo vincere exoptabat, itum

con-

concordibus in Te suffragiis, in quo ⁸⁹⁹
nulla virtutis & honoris unquam dis-
sensio cernebatur; conferebant singuli
dignitatem, majorem à Te accepturi,
ubi supra illos emineres. Quanta verò
Tua modestia in excusandis fascibus?
quæ animi demissio in suscipiendis?
quàm diu certavimus Tecum, quàm
tarde vicimus? dicebaris ubiqz Mar-
eschalcus; dubitabas tamen an de Te
id diceretur, adeo ut cum merita Tua
Honori fidem apud omnes facerent, a-
pud Te solum illam non inveniebant.
Plures ut regendo legum admoveren-
tur sceptro, nullum lapidem non move-
runt: ascensi ejusmodi fastigium, stra-
verunt sibi aureos gradus; prebensuri
scipionem, captarunt affectus; jam ar-
genteas adstruebant rotas digni Ixio-
nis rotâ; quô alios præcurrerent, jam
pretiosis vehebantur leonibus in hoc li-
bertatis Polonæ Capitolio triumpha-
turi; superbi Gigantes Dalmatiæ aut
Hesperiæ montibus cœlum Astrææ ex-
pugnabant ipsi nec terras meriti, influ-

L ebant

9° ebant plenis Gangibus hanc urbem,
non sine naufragio sui nominis, Justi-
tiæ ferrum fuluà arenâ mercaturi in-
justi æstimatores, spargebant aureum
pulverem & excæcabant æquitatem;
moderandam sibi vendicabant causa-
rum libram ipsi grave suæ conscientiæ
pondus; tumidi Pactoli & phalerni
procellis Serenitatem Honoris expecta-
bant. Aliâ Tu Procerum Gloriosissime
supremum regiminis in Areopago Cul-
men adiisti viâ; non æreis vectus soni-
pedibus, non petijsli à Gryphibus aut
Aquilis pennis ut evolares, non per
Arabiæ eluctatus colles stetisti in sum-
mo; præmissi merita, venit dignitas,
fortunæ nihil debes, multa probitati;
illa dedit suffragium magno sibi Te fu-
turum suffragio pollicita, illa Te supra
omnes extulit, quam Tu prius Ma-
jestate Tui nominis extulisti. Major
jam in Tuis manibus Tribunalius
scipio, crevit à Tua, sacrario legum
reverentia, ipsa tantùm iniquitas mi-
nor, ipsa decrescunt crimina quibus dū
rese-

refecas capita, nova virtuti erigis capitolia. Nulli tam implicati causarū nexus quos non explices, mirandus in hoc quod resolvias facillimè, magis tamen quòd nunquam ambiguus hæreas utrū possis resolvere. Miserorum negotia semper à Tribunalī Tuo redeunt feliciora; hæc ut vindices, nullos labores non vincis; protrahis in Jeras noctes judicia, ut acceleres solatia, profundis sudores, & sentiunt se refocillatos iustitiam sitientes; dignus ætatibus quòd ætati non parcas, in hoc tantum intentus ut infirma melius valeat innocentia. Illa tibi cordi causa, quam non auri pretium, non sanguinis nobilitas, non formæ venustas sed æquitas, sed amor legum, sed conscientia commendarunt. Removes ab oculis Astreæ aureas cortinas, & cæcitatis infamiam, quam à tot sæculis contraxerat aboles, optimè persuasus, Gangetico pulvere hebetari visum Justitiæ, & illius ferrum ubi in pretiosos impingit lapides scintillare odio probitatis. Heu quam multoties

90²

ex Pannoniæ montibus præcipitata col-
lum fregit innocentia, ab argentearum
volucrum lacerata unguibus integritas
quot vulnera & cicatrices retulit? pe-
cuniarijs implexa rotis æquitas sæpius
supplicio fuit conscientiæ. Tu cum mu-
nificentiam ames, munera respuis id tan-
tum Tuum ratus quod donas; nec cu-
ras quantum posteris de divitiis, sed quâ-
tum de fama & incorruptissimis exē-
plis relinquas; hæc sola pretia non i-
gnarus à Cælo & terris æstimari.
Odisti venale Patriæ obsequium, gra-
tis Te obeundis impendis negotiis, lu-
cra præter Nominis non quærendo.
Primam curiæ reputas curam, ne ma-
nibus aut dona aut vitia palpentur, quas
non protendis nisi dum vel crima pæ-
nas merentur, vel pupillorum mærores
levari petunt. Quoties reorum vult re-
spici potentia, flectis oculos ad legum ta-
bulas in quibus minima diligentissime
observans puncta, maximam Areopa-
go comparas observantiam, Tuæ vero
gloriæ nullum præfigis punctum. Hinc
ad

903

ad Tui conspectum etiam curules nuntant, Purpuræ pallent, erubescunt dignitates, cum in illum se incidisse advertant Judicem, qui ab omni respectu adversus, nec gratijs emollitur, nec terroribus consternatur, nec nominum reverentiâ movetur, nihil decidit absq; veritatis consilio, nihil probat quod cælum improbet, ut melius partium discordias componat, totus cum rationis & statutorum rectitudine vivit concordissimus.

Scribentur hæc inter annales sub Tuo regimine Sanctiorem evasisse Justitiam, lachrymarum exaruisse flumina, curiā deniq; non Gratijs sed Themidi à Te fuisse consecratam; & onerabis ingentibus exemplis Honoris Tui Successores, quoties ab illis sive in examinandis causis prudentiam; sive in decidendis sententijs justitiam, sive in tutandis injurijs dexteritatem & parem clementiam posteritas extorquebit. Redibis in memoriam sæculorum sæpius, cum similes Tibi desiderabuntur ad scipionem, æquales ad Senatorios murices poscentur; ad

M

liber-

904 libertatis tractanda munia pares eligen-
tur. Conscriptet Mars copias? quæret ad
Tuæ animositatis exempla viros quibus
castra impleat, barbarorum terras in-
vadat, triumpho nobilis in Patriam re-
deat.* providebit Consus salvandæ pu-
blicæ saluti remedia? Tuæ eruditionis
monumenta pro imitatione proponet, ut
Senatus autoritatem, Majestas fidel-
itatem, Libertas integrum possideat im-
munitatem: amplianao numinis honori
insudabit Religio? Tui zeli inextinctus
ardor illi prælucebit; & ponet eversis
delubris, Divis aras, dejectis ambitio-
nis turribus eriget templa, extinctis sce-
lerum ignibus, votivas superis accendet
faces. Nihil namque in immortalibus
Tuis rectefactis exhibes quod pro per-
fectissima virtutum idæa, futuris ætati-
bus non valeat conservari; Palatinam
tantum Tuam si evolvamus purpuram
quæ meritorum prodigia non rapient
calatum? non suspendet admiratione
ingenium? quis gestorum splendor Atticas
non illustrabit noctes? non vincet

Arpi-

Arpinatum lumina? quis sudorum o-
ceanus Tullianos non superabit fontes;
oratorum non absorbebit fluiditatem.
Videmus indefessum in exantlandis cō-
munis boni negotiis animum; miramur
inter tot tempestates intaminatum erga
thronum candorem; occurrit nobis jam
sago in arena succinctus, jam togâ in
Senatu gravis amor Patriæ, ibi valla
& fossas hostium transiliens, hic tumultus
& Civium dissidia sedans, ubiqꝫ
pari virtute; dispari officio, tam armo-
rum quam animorum componens bella.
Non solus laticlaviū impletus, ut pleriqꝫ
quos vultus tantum & corporis magni-
tudo Catones ostendit; eodem Tecum
subsellio resident augustæ ingenij dotes
ardens pro libertate zelus, salva semper
& integra Poloniæ fides; circumstant
numerosa meritorum satellitia frequen-
tes publicarum calamitatum turbæ,
deprimendæ hostilitatis, erigendæ Pa-
triæ sequuntur Te prudentissima in cu-
riam consilia; egredienti vero assidunt
vividior jam Patriæ salus Tuæ sapi-
entiæ

906 entiae antidotis sanitati restituta, opulentior communis fortuna, Tuæ activitatis opibus ditata, comitantur Te detersis lachrymis solatia abjectis armis quieta prælia; exuto sago pulchriore habitu ornata pax, plenis castris publicæ felicitatis præcedunt auguria, ut nemini de suo bono nō conslet, quoties Te audit publicis consilijs interesse, nemo de meliori nō desperet successu quoties Te illis percipit non intercessisse; tamq; longe distamus semper à fortuna quam Tu a munijs Lechiaœ obeundis. Si tamen aliquando illis defuisse dicendus es? subtrabis Te privatis ut dones communibus negotijs, ibi totus ubi salutis publicæ librantur momenta, avertis ipsius fata, Tuæ periculis vitæ, utq; singuli qui escamus, Tu singulariter laboras, nihil ratus ad memoriam diuturnius, quam proprijs incommodis, Patriæ commoda providere, ne ægra fatiscat, etiam casibus sustentare, illosq; tantum fastis inscribi annos, quos nobis ademimus, ut universorum servandæ saluti contribuamus.

907.

mus. Et hac virtutis Tuæ admiratione
minus mihi videreris dignus, si illo au-
reo sæculo talis fuisses, quo abjecta pro-
bitas non jacuit, habuerunt merita pre-
tium; crimina supplicium, sedebat Cu-
rulibus fides; exul errabat simulatio,
eminebat inter magnates sinceritas, de-
pressi & exanimes calcabantur doli, quo
nemo non melior, nemo non fidelior e-
vadere contendebat; postquam verò ar-
dere dissidia, extingui amoris Patrij
facem, multos ambitionis abreptos vi-
olentiâ libertatis curam reliquisse vide-
mus & deploramus, quām magnum est
Te fideliter legibus invigilare, illarum
securitati prospicere & sine æmulo, sine
exemplo certare, ne ulli minor zelo,
prudentiâ & dexteritate inveniaris.

Nec purpuram beneficio fortunæ debes,
verùm Tuis rectefactis; hæc Tibi illam
contexuerunt, ipsorum iste labor est,
non Tyrus at sudores Tibi muricem tin-
ixerunt. Probasti virtutem Tuam mino-
ribus priùs Patriæ obsequijs, ne gratis
Honorem Tibi contulisse putaretur.

N

Non

Non processisti ad dignitatem more eorum, qui antequam mereantur, præmia extorquent fascium, ridendi sane; coronam petunt, & non offerunt corona-
 nanda. Tu ingentibus ad laticlavum
 meritis stravisti viam, quò glorioius pro-
 cederes, clareq; ostenderes non à Te pur-
 puram sed Te à purpura desideratum.
 Vexillo Mariæburgensis Palatinatus
 insignis, sub Tuis signis numerasti vi-
 etorias; nunquam illa attollens quin
 spem Poloniæ erigeres, dubiumq; reli-
 quisti, plus ne ingenij in consilijs an fer-
 ri in bellis acie valuisses. Senserunt ge-
 stari se à Te aquilæ & simul erudiri
 quām promptè illis esset volandum quo-
 ties vota Lechiæ invitarent. Gravius
 ejusmodi labarum in Tuis fuit manibus
 quām ut levioribus in diuersa rape-
 retur ventis, imò turbulentis sæpius
 firmitate sua illudens Æolis, me-
 ruit plausus & triumphos. Fugisti
 semper Protheos, qui cum mille for-
 mas induant, formam Reipublicæ &
 sui nominis deturpant. Vidisti sectas nō
 seque-

999

sequebaris, militare nescius nisi pro honore legum & maiestatis. Exhorruit in nonnullorum signis Polonia, jam Leonis in suas neces armati, jam Draconis veneno livescentis effigiem, in Tuis nulla spectabatur praeterquam libertatis facies, ad cuius propugnandam integritatem ut plurimos animares, simillimam deploranti funera Civium & fragmenta tabularum colligenti non sine gemitu, exhibebas. Merebaris tunc jam prima in Regno subsellia, contentus nihilominus Cancellariæ ceris, quas illis virtutum species non impressisti? quæ gloriæ Tuæ ibi non conscripsisti privilegia. Nullum à calamo Tuo profluxit iota, quod altioris non esset apex fastigij, nulla emanavit nota, quæ famæ Tuæ punctum non attingeret. Tuæ debentur pennæ tot characteribus dignitatum insigniti, Tu namq; vacuas implebas curules, reddebas Insulis Præsules, Duces clavis, Magnates purpuris, Mareschbalcos scipionibus, Cancellerios annulis, & quoties novo supplen-

dus esset Capite honor, Manus Tua intercessit. Imprimebas sigillum sine ullius oppressione, sub Gemma Tua nulla gemuit calamitas, nulla virtus non pretiosior evasit, in tantaq; negotiorum circumstantium Te frequentia, nemini inaccessus; patuisti precibus ut templum, refugijs ut Asylum, inveniebant jam parata omnes antequam postularent; recedebant cum certitudine Tui favoris, qui cum dissidentia venerant, confusi intra se ubi majora experirentur, quam sibi audebant polliceri. Insumebas obsequijs publicis noctes; tanto illusrior inter illas umbras, nullisq; defuisti curis nisi prius ipse Tibi defuisse, in hoc maxime sollicitus ut unum quemq; sua sollicitudine liberares; huic operosissime vacans ne unquam ab impendenda Tua Patriæ opera vacares. Non colligimus profusos in tam difficillimo munere Tuos sudores, latius exundarunt quam ut oratorijs capiantur marginibus, imo & manum de pagina amovemus; cum Mareschalalem Tuum scipionem tot

Illu-

*Illusterrimorum Iudicium sequuntur 911
Nomina, quibus cum submississima non
occurrere veneratione, & nostra hu-
manitas, & illorum majestas prohibet.*

Tres antiquitati Gratias orbis,

Vestræ Domui mille debet Polonia,
quas ferri an auri pretio facilius comparetis
Themidi relinquimus decidendum.

Loquitur Patria Litera

ILLUSTRISIMOS SKOROSZESCIOS
tam ferri in hostes liberales, quam auri in Patria profusos!

Danæ libertas captivatur!

Joves aureos experitur.

Trhacia funera meditatur Lechiæ
incidit in Feretrios.

Discite posteri! eandem esse gloriæ vitam
& hosti tumulum fodere, & Patriam tumulo effodere.

Curiam impleverunt laureis;

Senatum ampliarunt curulibus,

Legum tabulas inscripserunt Virtutibus,
ad sui oblivionem ubiqꝫ boni publici memores,
Dum sudores pro regno seminant, Regum amores colligunt.

TRES CORONÆ

JOANNIS CASIMIRI, MICHAELIS &
JOANNIS III.

Unam dexteritatis & prudentiæ geminam
in Vladislao Michaele SKOROSZESCIOS
Suspexerunt quod sincerum, æstimarunt quod rarum,
amaverunt quod gloriosum.

VEXILLIFER POŠNANIENSIS
quò signa protulit, retulit victorias.

Triumphalis Czarneccii Argo fortunam Poloniæ vehēs
ut ve:

Ex Palat:
Posnan: Ill:
D. Nicol:
Skoroszesci
Vice Ma-
resch:
Stemma
Abdank.

912 ut velocius adversos Balthidis superaret fluctus,
Ille palmare labarum pro velis ministravit.

Cum totus uni viveret Patriæ,
ne totus exspiraret, se Tibi inspiravit.

Succedis in honores Vexillifer Wschoviensis
tantò nobilior quòd virtutibus propriis illos antecedas.

Magnum à Majoribus accepisti animum,
Non minoribus Patriæ sedandis procellis provisus.

Quoties fata climacteres Poloniae scribunt
Vestra Litera nota est fortunæ melioris.

Legatus nuper ad Comitia Regni Varsaviensia
egisti Tullium pro Domo pacis. (vissent.

Cōsedissent bella; si Tuis animi civiū consilijs conquie-
VICE MARESCHALCUS TRIBUNALIS REGNI

Primus innocentiae Tutor;
formas decreta legibus non difformia.

Litera Tua nunquam iniquitati subscribens
Scribetur inter annales.

Nec hic assentationis stylus,

Colores ut tua virtus, ita nostra panegyris non amat:
minora nos dixisse quam merearis,
Illustrissimi Alexandri ZŁOTNICKI
testis est PRAWDZIC.

At erravimus, Judex est;
Oppressæ innocentiae vindicator,
assurgentium vindex criminum:

Hoc ipso aureus, id est Tibi domesticus,
quod ferrum Justitiæ noris tractare.

Vigil supra Themidis mænia Tuus Leo
pupillam non claudit, ut vitijs oculos aperiat.

Circulare exhibet speculum,
in quo Pulcheria se comant virtutes,
Turpiliorum scelera maculas erubescant.

A Tribuno discit
propugnacolorum esse propugnaculum.
Orbis hic, sertum Patriæ;

illo

Ex Palat:
Posnan: Ill:
D. Alexan:
Złotnicki.

913

illo ornatur, triumphis despontanda.

Cum centrum sit gloriæ,
non tantum supra muros, supra laudes quoq; eminent.

Imparem se illis fatetur Mercurius noster,
Superfluum ratus aureos exornare Złotniccios

Ternis avocatur Tubis

ILLVSTRISSIMI MICHAELIS JORDAN
PALATINI BRACŁAVIENSIS

laboribus in acie, honoribus in curia, gloria in orbe
vocalissimis.

Quid sonent quæris? Nomina & facta.
Quoties Gradivus difflare voluit hostes ex acie,
istas inflavit.

Venere vocati triumphi, Asiatici canes recessere
Audiit & honor illarum clangores.
Primatiales Cruces, Præsuleos scipiones,
Senatorios murices, Regni Claves,
in Domum comportavit,
gloria per orbem circumtulit.

Nunquam lætior Polonia, quam ad earum plausus:
dum canunt hosti funera, saliunt victoriae.

Adeo minor esset gloriæ fortunæq; Polonus Vistula,
nisi Jordane augeretur.

Auxisti & Tu Senatum laticlavijs,
sed magis meritis;
ornas enim potius, quam ornaris ab illis
Illusterrime Excellentissime Domine.

Dibapha est Tua Purpura
quam Tyrus & Tyras tinxit,
ut simul sit & paci Toga, & Bellonæ sagum:

Tu major utroque;
tam ferri, quam ingenij acumine Cæsar.

*Vnus ipse totius Domus elogium
elogia oratorum excedis.*

Proinde Tibi assequendo impar calamus
ŁĘTOWSCIANAM sequitur SAGITTAM.

Óz

Ne

Ex Palatin;
Cracov: Ill: D.
Mich. Jordan
Palati: Brac

Ill. Stanis:
Łętowski
ex Palat.
Cracov.

914
Neq; hanc tamen assequi potest,
Metas enim gloriæ transgressa,
non in suo tantum circulo invenit centrum.

Hænicyclus hic orbi par:
ambit decora, quæ usquam inveniri possunt.

Si plures Stoicorum mundi starent,
hinc ad bella heroes, ad consilia sapientes,
ad Tribunalia Licurgi,
conscripterentur, peterentur, eligerentur.

Imo Tu unus omnibus sufficis
ILLUSTRISSIME DOMINE;
in quo Justitia, Prudentia, Fortitudo,
thesauros suos deposuerunt.

Ita Palatinatus Cracoviensis Thesaurarius
Thesaurus es Poloniae.

Vilescent Tibi pretia noxas redimentia,
Veritatis tantum valor æstimatur.

Quod nihil terreni manibus Tuis adhæreat
erectæ in cælum ostendunt;

& quod sidus sequi debeat

GENTILITIA PONIENSCIORUM ARGO,
illis indicantibus discimus.

Polum spectat, spectanda polo exhibet.

Fluctus regit non à fluctibus regitur;

nec obsecundat ventis sed imperat,

Per sudorum & Sangvinis procellas,

ad portum boni publici enat securissima.

Optimum nocta Malum Marschalcalem scipionem;

ad nullos impegit scopulos qvos nos frangeret.

Militares gladii pro remis illi serviunt;

his cœsus hostilis Neptunus cruore erubuit.

Nec coronâ indiget,

partis sudore laureis redimita ornator,

Rofira tot numerat, qvot Cathedras Pontificias.

Nobilior hæc Memphitica Cleopatrae navi,
gemmais illa, ista gemmeis heroibus ponderosa.

Aure

Ex Palat:
Calif. Ill: D
Francis:
Ponieński.

Aureum libertatis wellus dum animosè afferit,
Cælo inseri pridem digna.

Sed adhuc fluctibus Patriæ necessaria;
inter GAJEWSCIORVM radiet LVNAS.
Noctibus præsunt, nulla die Poloniæ non profund.

915.

Ex Palat.
Calif: Ill:
Francis:
Gaienfki

Soles quos numerat Lechia illustrarunt,
Decrescendo sibi, accrescunt bono publico.
Gladius illis intercessit Mavortius, ut faceret pleniluniū.

Gloriæ, Honoris, & Fortunæ.
Adoravit eas Turcia depositis Capitibus
aliàs idololatra, hic tantùm religiosa.
Lucem, quam a sole Maiestatis recipiunt,
Podoliæ refundunt Phæbo.

Candore in Patriam albescentes serenant.
Illa Poloniæ, Tu illarum splendor
ILLUSTRISIME DOMINE.

Credimus placere Areopago noctes, sed non illunes.

Causarum Cimmeriæ, Vitiorum Umbriæ
geminò sideris Tui oculo clariùs videntur.

Ad illarum splendorem
Oculatissimus Criminum accedit censor
ILLUSTRISIME DOMINE
JUDEX PETRICOVIENSIS.
Fasciæ Tuæ nodus resolvit causas
qvas aliorum acumina nec attingunt, nec attentant.

Sub hoc velamine melius videt Justitia,
alias futura cæca, nisi Tuæ daret Fasciæ oculum:
Sicubi enim nascitur innocentia
hâc implicata explicatur.

Nexu isto ligata Crimina, fistunt cursum.
Virtus nunquam liberior qvam in hi vinculis.

Jta fontes feris ut operias:
lachrymas nullas vides, qvas non abstergas:
Non tam inferre, quād alligare vulnera assuetus.

Orbis Polonus Tuæ Sphæræ obligatus est.
quoties enim Caput Reipublicæ graviùs laboravit.

P

RY-

Ex Palat.
Sirad: Ill:
D: Stanisl:
Rychbiense:

RYCHŁOWIANA medicante FASCIA convaluit.

Noverunt Te Comitiorum Sacraria,
in quibus sudores pro libertate sacrificasti,
& scissos Civium Animos colligasti:
ad nullas sensibilior iniurias, quam publicas.

Sive in Consiliorum, sive in Martis arena
idem es & Omnis Patriæ.
obscuros ratus annos quos Reipublicæ obsequio nō illustrares.

Jta RYCHŁOWIJ sibi nasci ignorant
nisi toti vivant libertati,
& cum univeruale bonum Lechiæ ambiant,
Minimas quoq; Scholas Pias complectuntur:
Non ignari parvis etiam rivulis
Maxima augeri flumina.

Nec solū Lunā, stellis pariter noctes illuminari.
Hæredit æternū in vinculis Tuæ gratiæ nostra gratitudo,

Cui una libertas sic illigari.

Vnde Tui quoq; Accipitris
ILLVSTRISSIME DOMINE
VENATOR VIELUNENSIS

Stringimus pedes, ut Tua vincula mereamur.

Grandioribus hic assuetus prædis
Aquilas amore, Leones armis venatur.

Summorum gestatus manibus

Nihil capit quod nō sit Patriæ ad gustum.

AVGVSTO DENHOFFIVM CAPVT Sapit;
DENHOFFIVM CAPVT Tuæ prudentiæ sale cōditur.

Nec Alitem Tuam gravant soleæ ne ad soles evolet,
hoc ipso digna meridiem spectare gloriæ,
quod ferri fulgore delectetur.

Quocunque volat, auditur ex fama;
ex triumphali soleæ vestigio cognoscitur,
Nec alæ vobis desunt, nec ferrum
hoc graves in barbaros descenditis,
illis ad vota Patriæ volatis,
ubiq; famam promeriti.

Et

Ex Terra
Viel: Ill:
D. Stanisl:
Karfsnicki.

Et hæc est Martiæ Tuæ volucris indeles
& pennis Poloniæ applaudere & hostibus sono æris pa-
Vnguis cicatrices Trhaciæ infligere (rentare.

Soleâ vestigia gloriæ exprimere.

Sublimis trophæo Crucis
publicæ securitati prospicit.

Annuit nostræ veritati Caput Tuum

ILLVSTRISSIME DOMINE

VEXILLIFER ŁANCICIENSIS.

Veneramur illud; Jovis vertice divinus est:
cum & Minervam & Bellonam pariat.
tam ingenij quām ferri acumine insigne.
Id vero gloriosum, Caput eſe vaginam gladij:
tunc cbalybem arripere, cum ratio porrigit.
nám ex consilio venam incidere, salutare :
acquirit valorem vilitas ferri, à prudentiæ pretio.

Proinde non miramur cataphractam vestram manum
ultra Domum se extulisse cum gladio,
Toti namq; orbi Polono profuit,
quòd semper ingenio libraretur.

Nullus ex vobis Scævola
quia nullus in feriendo hoste erravit.
Fidelitatem in consilijs vel inde colligimus;
quod ita Capita illis impendatis Ephestiones,
ut ora non indigeant annulis sigillari.

Imò quomodo illos Domus vestra habeat?
cum Tu unus
libertatem Lechiæ, Fortunam publicam, & Themidē
amori Patriæ subarrhaveris.

Jta ubi Tu sphæram & metam gloriæ excedis
gloriose gestis,

Nos invenimus metam Columnnam

ILLUSTRISSIMI DOMINI

CASTELLANIDÆ BRZEZINENSIS-

Ultra hanc nullus honor Hercules processit.

in illa Joves, nomen statoris invenerunt,

915

Ex Pal
Łanc: Ill
D. Felic
Grabski.

Ex Pala:t
Łanc: IVD.
Franeisc:
Walenski.

Poloniæ status quoties nutavit,
ab avita ista basi recepit firmitatem :
cæcus furor hostium nunquam adortus, nisi adoraret.

Vile saxum ne dixeris !
illustratæ illo purpuræ, ornatæ Infulæ clariùs radiarūt.

Aram potius marmoream crede !

Amori Patriæ, saluti publicæ, legum vindictæ consecratæ.
Non unam isti victimam Thracia immolavit.

Quàm proficuus hic Poloniæ lapis !
ex quo templis altaria, victoriis colossi, libertati
propugnacula surrexerunt.

Rescindit sine mora barbaris colla Gradivus.
si mucro hac cote acuatur.

Salire quoq; hæc moles saxeæ novit,
Sed ad Martis tubas :

tot Lechiæ construens Thebas, quot hostibus mania diruit.
Oblivionem Tui Nominis non metue

ILLUSTRISSIME DOMINE,

in Patritio marmore Tua facta notat Polonia.

Ex Palat: Spectaberis semper altior fatis in Gentilitio obelisco.

Bref: Cu- Nos pondere triumphalis saxy fracti

ian: Ill: D: Sub umbram DÆBSCIORUM ARBORIS deflectimus.

Andr: Andr: Sub umbram DÆBSCIORUM ARBORIS deflectimus.
Dąbski: Matura hæc semper Operum & Honorum fructu
vel primo ætatis vere Autumnum agit gloriæ.

Ramus tamen illius exitialis colubris

qui livent veneno Poloniæ:

istos minimâ etiam sui umbrâ enecat.

Dijs sacra;

nec invidiâ temporum, nec fatorum insolentiâ carpitur.

Quoties Religio Cathedris, Curia laticlaviis,
Gradivus clavis indigent, ex illa fabricantur.

Una omnibus servit,

tam paci oleis quam Bellonæ laureis affveta pullulare.

Regum quoq; frontes eius frondibus inumbrari amât,
ut ab æstu curarum protegantur.

Primis culta honoribus nunquam vota Patriæ elufit.

quàm

Quàm pretioso gemmet fructu; doces,
ILLUSTRISIME DOMINE
CAPITANEE NAKLENSIS.

919

cuius Virtutes, nihil non aureum Orbi exhibent.
Vidimus etiam inter scythicas hyemes non arenem

Tuam plantam,
dedit plumbeas glandes Asiaticis apris,
quoties fami suæ aurea libertatis poma quæsierunt.

Fatidica hæc arbor,
fundit in Consilijs oracula, & Astreæ votis respondebit.
secuta illius prudentiæ ramum Justitia,
spectabit florentis fortunæ Elisos.

Nec vanum Vestræ Dodonæ augurium; (perit.
en & Agnus ROSCISZEWSIORVM felicitatis ver a-

Nunquam sub hoc signo non floruit Lechia:
Quidquid in culmum adolevit gloriæ,
reseratori veris florem debet Arieti.

Meretur anni Princeps primam honoris lucem,
qui ut diem communis fortunæ protraheret,
noctes hostilitatis attenuavit.

Severa illius mansuetudo
Scythicas hyemes non timet sed timetur;
ut enim illimem servaret Vistulam,
Borysphenem sèpius turbavit.

Verùm non palmis tantùm in hostico pascitur,
etiam domi oleæ pacis præstant nutrimentum:
post furores barbarorum, Gratij Regum fovetur.

Pro cornibus gerit Infulas
nec aliud pedum, quàm Pontificale sequitur.

Candoris illius imago in Te spectatur
Illustrissime Domine.

Nemo Te sincerius suscepit Patriæ obsequia,
nemo continuat perseverantiùs.

Ponderas judiciorum stateram
ponderandâ à posteris diligentia

Causarum momenta, quæ multos latent,

Ex Terra
Dobr: III. D
Franciscus
Rosciszewski

Q

monē

920

momento Tuus Agnus referat.

Celeritatem ejus oraculorum sequitur Ala Tua

ILLVSTRISSIME DOMINE

VEXILLIFER SANOCENSIS.

Sentit aliás cadavera vultur,

hic à vitiorum sentitur cadaveribus:

ita namque æstuanti metu succumbendi

præstat flabellum innocentiae

ut noxæ flagellum exhorrescant.

Phæbum Te in iudiciis orbis admiratur;

idem est Tibi & aureos clementiae radios

& justitiæ sagittas jaculari.

Obteris scelus soleâ, ne relinquat vestigium;
probitatem Cruce ergis, ut gloriosius triumphet.

Et hæc est vera Vexilliferi gloria

Sub signis numerare virtutes

de vitiis victorias reportare.

Auro ideo ponderandus ADALBERTVS;

quod & Te, & Tibi minus aurum ponderet.

Tanto pretio magis æstimando

Leopoliensis & Sanocensis Terra collatis honoribus,
valorem adjecit.

Levis pagina Te non sustinet;

& adhuc grandi CETNERORVM Nominis
centipondio oneratur.

Fraetum Hastile frangit ingenia.

Sudavit vobis ornandis Honor,

minus tamen purpuræ reddidit,

quam vos pro Patria sanguinis effudistis.

Dexteritatem vestram inde æstimamus,

quod confractâ ad Caucasum hostilis pectoris hastâ
integra trophya referatis.

Sub signo Tuo nunquam venalis libertas

ILLVSTRISSIME DOMINE:

pro qua illi cadere, sublimis gloriæ status.

Vbicunque defixum,

Ex Terra

Sanoc: Ill. D.

Adalbertus

Lus

ex Palat.

Ruf. Ill. D.

Iof: Cetner.

in

in palmas Patriæ, hostibus in taxos pullulavit.

921.

Quoties Mars Tuus generosâ excanduit irâ,
triumphales ex illo flammæ emicuerunt.

Tange feliciter gloriæ annulum!
inscribet Tuo labaro immortalitas,
Virtutes, quas unus omnes expressisti;
Famam, quam vocalibus rectefactis elinguasti;
Annos, quos hostibus adimedo, saluti publicæ cōfecasti.

Et si quidem immortalitas connotanda

Tua suscepit opera

Nos operam laudibus impendimus
ILLVSTRISSIMI DOMINI
MICHAELIS GORECKI.

Ex Terra
Chełm: Ill:
D. Mich:
Gorecki.

Non indiget Scholastico illustrari Phæbo

Suæ virtutis meridie clarissimus.

Nec humili potest attolli stylo (tissimus.
tam Nominis quam Castris Chełmensis fastigio eleva-

Facta non fasti unumquemq; commendant.

Is maximus gloriæ gradus, quem nobis merita construūt.

Laude digna agere, non laudari palmare.
Tibi cùm domèstica rectefacta, aliena nō quæris elogia,
tot nactus oratores, quot virtutes.

Proscribendo terris crimina,

Tuæ famæ monumenta scribis:

Soles face non indigent ut illustrentur.

Oceanus nullis fluminibus maior evadit.

Athomi montes non augent.

Gentilitia Domus Tuæ Ales ad obsequia Patriæ velocior
qnàm nostra penna in ejus encomia.

Evolavit ultra oras terræ, & ora Tulliorum:
non exæquamus illius alarum remigium;
maximè cum Avitæ KRASNODEBSCIORUM
soleæ vestigia Stylum post se evocant.

Hæc obterèdis criminib⁹, obfirmādis virtutib⁹ provisa:
quocunque graditur obvios habet plausus.

Arenam nullam pressit, quin hostem opprimeret.

Ex Palatin:
Podlachia
Ill: D. Ca.
simrus Kra-
snodébski.

Q2

Nota-

*Notavit campos quos barbari fugerent,
Patria æterna coleret gratitudine.*

Inter Mæothicam uliginem nunquam diu hæsit,
fulmina terrarum Scythes ad palmam semper præcurrēs.

Tantum Poloniæ lucrum est Tuus KRZYWDA
ILLVSTRISSIME DOMINE!

Sed Tu ipse non minùs.

Ditior Lechia æstimandis Tuis meritis.

*Errasse nulla consilia vidimus, Tuam secuta soleam,
Steterunt firmius publicæ spes, hâc solidatæ.*

Difficultas lapidem obicit?

aut transilit, aut si chalybe impingat,
elicit flammam Patriæ triumphalem.

*Cruces amat, hostibus Crucis, hostis:
illos dum calcat, hanc levat sublimius.*

Multum suspicit vestra Numen vestigia,
quæ ut præmietur, tam nobili signo notari voluit.

Ita dum glorioſissima Domus Tua
ferro struthiones barbarorum animos ad mortem alit,
Nostræ eloquentiæ KARWOWSCIANVM POMVM
gustum proritat.

Aureum id Poloniæ, hostibus plumbeum
cui carpendo dum manum mittunt, amittunt.

Ferrea Gradivi mensa
nunquam Lechiæ sapuit sine his bellariis.

Phenellæ malum crede;
nec hoc fatalibus Turciæ, sagittis caret. (servat.
Ita Domus vestra & Poloniæ solatia, & barbaris terrores

*Pulchritudinem Virtutis vestræ agnoscimus,
cui tam pretiosum Diū munus cesserunt.*

Palladem quoque illo non abjudicatis,
cum vobis commune sit & oraculis consilia,
& aras virtutibus illustrare.

Regum id gestamen,
Princeps nomen etiam Tuum reddit grauius
ILLVSTRISSIME DOMINE

Coro-

*Ex Palat:
Podl: III: D.
Casimir
Karwowski.*

Coronam Tibi merita dederunt, Avitum Decus Pomū,

923.

nos supra fata imperium optamus.

Sed jam gustui Regum porrigit illud cicurata manus,
veloci in obsequia Patriæ Sagittæ stylo cōmendatum.

Proinde submissum potius adorationis

quām orationis cultum

vertimus ad Avitum Domus Tuæ Agnum.

ILLVSTRISSIME EXCELLENTISSLME DOMINE

PALATINE RAVENSIS.

*Ex Pal. Rav.
Ill: D. Hieron: Zaluski.*

Quis enim non adoret? quē orbis Domini à corde habet,

Agnus hic Majestatis decus,

Senatus Majestas, munimen libertatis:

Ornat Regum purpas, quod coronandum;
protegit Regnorum salutem, quod sanctum,
fovet populorum securitatem, quod gloriosum.

Pectorum tutela, cordium delicium, amorum amor:

Lechici Zodiaci signum Princeps.

Meretur aras publicæ felicitatis victimæ,
in quibus tabulas Legum devotus appendit honor,
& Cancellarias Regni ceras accedit.

Imo qui toties Asiaticos lupos victimavit orco,
meruit in tot Præsulibus ZALUSCIIS bicornes Insulas;

ideo Pontifex, quia hostia boni publici:

Ita meretur omnia, qui de omnibus bene meretur,
Et niveus in Reges ac Rempublicam candor dignus est,
ut Senatorio murice erubescat gloriōsè.

Sed quid vobis è Tyro purpas quærat Patria?
candor vestri Agni sibi murex est:-

Purpas quas exornatis gerendo
texuerunt merita, sanguis & sudor tinxerunt,
Regum gratia dedicavit.

Tua hæc, Tuorumq; domestiça decora

ILLVSTRISSIME DOMINE,

quæ nos cum toto orbe admiramur.

Candor Tuus in Patriam auro scribendus, non sæpiā.

Istud porro virtutis Tuæ miraculum est:

R

quod

924 quod gravissimus Senator, nec graves nec gravaris;
Curas Patriæ attollis, dum tollis
nullus Tibi occurrit, cui non occurras
natus publicis, mortuus privatis commodis
ut in bonos Agni clementiam,
ita in hostes leonis iras induis.

Quin & vidimus Agno Tuo duce, leones triumphatos.

Et Polonis cessit ad gloriam Aquilis
quoties ab illo in arenam præcedebantur.

Sequitur illum & in hac judiciorum acie

Ex Pal:

Rav: Ill. D.

*Samuel Bra-*tantò gloriōsior, quantò bellico pulvere deformior,
toßenski.

Candidatorum hæc una cerussa est atror Martius:

amat honor Fulgentios à fuligine bellica:

& quos Mæothica palus denigravit, exornavit.

Armorum Jovis hæc Ales,

non tam ministra quam præfecta.

Quām prope fulminatorem Jovem accesserit,
hinc colligimus

quòd pennas in carbonem desinere pro gloria habuerit.

Timete vobis Gigantes orientis!

Media hæc Aquila; totum vobis funus apparat.

Cimeliis ornatam videtis? vestra spolia sunt;
quibus illa pretiosior Regni gazas inter conditur.

Infers Tecum hoc ornamentum Astreæ

ILLUSTRISSE DOMINE NOTARIE GOSTINENSIS.

Pēnas habes quibus proscribas vitia, subscribas probitati
nec præponderant apud Te gemmæ potentum

gemitui pauperum,

qui Avitis dives es decoribus,
ipse gemma Judicum, & Judiciorum corona.

Ferrum Tu infers

Ex Pal: ILLUSTRIS: DOMINE VEXILLIFER PŁOCENSIS

Margab: Ill.

D. Paul:

Iarosłenski.

Sed auro & gemmis pretiosius.

*Tam diu enim orbis aestimatione
altiores fuimus Poloni,*

quam

quamdiu ferro contenti, auro imperia ditavimus.

925.

Struthiones illi maiores nostri

gemmae Antoniis ad luxum

Sibi ferrum ad lucidum hostium reliquerunt.

Nec Themis alio delectatur ornatu, quam Chalybis;
ideo comptior, quia comi non desiderat.

Perennat in Domo Tua tanta gloria ferri,
cujus capulum non aurum ornat, sed solea.

Veri hoc insigne equitis gladius soleatus.

Vestigium simul & vulnus infert;
Amoris in corde Civium, doloris in cervicibus hostiū.
Volent aliorum gladij, Tuus incedit soleā pōderosior.

Quidni ergo in elogia Tua Hypocrene saliat?
cum tibi idem sit manu,
quod soleā Parnassum tangere.

Quamvis Tu ipse Tibi sufficis in elogia,
doctior Pallas Tua, dum Patriæ sudat in consiliis,

Themidem colit in judiciis;

dignius adorari non potest, quam à Tua Musa.

Et jam Numinia Lechiæ adoraverat Pietas nostra,
jam aris singulorum deposuerat anathemata paupertas.

cum Tu post omnes inter primos accedis

Ex Dist:

Oświeć Ill:

D: Pet:

Szembek.

ILLUSTR: DOMINE BURGRAVIE CRACOVIENSIS
Cultū Orationis Tibi nō impēdere crimen nostrū esset,
quibus quot SZEMBEKIJ tot farentia Numa.

tota Domus una Patrona;

Quem verò Principes Celsissimi Primatis mitræ,
quem Aquilæ Regni IELVSTR: CANCELLARIJ,

quem virtus, & Oświecimensis Districtus vota.

inter primos locant,

postrema venerari submissione,

vitium est orationis.

Dabis tamen veniam non tam errori nostro
quam Tuæ modestiæ;

dum primum Te virtutis merito,
ultimum ad dignitatem Judicis accessione fecisti.

R2

Quid

Quid peccat umbra!

Si non indicat solem, nisi præsens affulserit.

*Nec ferrum magnetem, nec stipula sequitur electrum,
donec præsenti virtute rapiantur.*

Et hæc erit prima Tuæ clementiæ materia

Crimen nostrum, & non nostrum.

Occultam enim potius providentiam

numinis veneramur

destinantis nos ad proprios Tuos honores.

Erit, quando modestiam Tuam honoribus

mactabit Patria,

tunc in venerationem Capita consecrabimus;

& crimen hoc,

profusis in encomia Tua sudoribus eluemus.

*Et jam tot adoratis Numinibus, adhuc cultum debemus Majorum
Tuorum Imaginibus ILLVSTRISSIME EXCELLENTISSIME DOMINE MARESCHALCE. Præ-
misimus illis Te Ipsum, ut facilius judi-
caretur, quanti fuissent, qui Te tantum
successorem reliquerunt. Vixerunt o-
mnes Tuæ gloriae, Tu unus omnium,
tantò nobilius, quòd Patriæ obeundis
munijs solus sufficias, quæ illi singuli
obiverunt. Arserunt devotæ publico
bono, amoris ignibus victimæ; sed Tu
eorum corona; extenderunt cataphra-
ctam*

Etiam manum ultra orientem; sed Tu il- 927
lorum palma, ornarunt aureis consiliis
Curiam, sed Tu Procerum gemma pō-
dus ipsis auges & valorem. Quid e-
nim de tot restaret Nominibus, nisi Tu
viva Antecessorum historia, illos vixisse
orbi Tuis operibus erudires. Quæ Ca-
pitolia triumphis impleverunt, quibus
curulibus eminuerunt, quid pro Deo &
libertate egerunt? non est necesse ut in-
quiramus, Te ad eorum cognitionem sa-
tis est vidisse. Quàm illis asper vultus
contra vitia, quàm clemens erga virtu-
tes; quàm gravis dextera in hostes, quâ
devis & liberalis in innocentes, quàm
velox animus ad gratias, quàm tardus
ad iras fuerit; ex Tuis moribus legimus,
quorum ita concentrasti rectefacta, ut
etiam de Tuis plura addidisses. Tam
amplum Nomen Tuum, sub quo tot la-
tent Aborigines & patent in Te, nec
dedignantur minores esse, superati ma-
gnitudine gestorum, dummodo Majores
Tui audiantur. Alios incuria Natu-
ra proijcit in terras; cum illis levan-
dis,

92°
des, altiores non suppetant cunæ, de scē-
dunt in Avorum domos sola vetustate
& fuligine tectorum famosas, veniunt
in Paternas ædes, & excipiendis novis
hospitibus non triumphales Antecessorū
occurrunt currus, nudos & sine majo-
rum imaginibus inveniunt parietes. Te
nascentem victores exceperunt Clypei,
stravit infanti Bellona palmas, in fasci-
is reptanti servierunt fasces; lachrymas
tergebant purpuræ: deprehendisti stem-
mata in tholis, in monumentis nomina,
obviabant ubiqꝫ in arena cataphractæ,
in Senatu togatæ, in templis Insulatæ, A-
tavorum illustres Vmbræ, bilares tanto
Nepote, hilarior Tu quòd invenisses quas
clariùs illustrares. Adeò latepatentem
Domus Tuæ ingressus es arenam sed
proprijs virtutibus fecisti ampliorem.
Nullius in Te non spectantur lineamen-
ta. Frontem tenet Magnanimitas, re-
sidet Capite major maximis resolven-
dis negotiis Prudentia, in Ore jaçtat
se Affabilitas, Dexteram prehendit
Munificentia, in Pectore publicæ salu-
tis

tis amor regnat, totum deniqꝫ corpus 929
illo spiritu plenum, quo extincta Patria
posset animari. Habet in Tuo Nomi-
ne firmissimam propugnaculi Petram
Lechia; amant hic Regni nidificare A-
quilæ, unde ad solem melioris fortunæ
semper rectâ evolarunt. Habet in Pa-
tritio Leopardo excubias, nemo illo ve-
locius ad palmas excurrit, nemo forti-
us obſiſtit æmulis barbarorum viribus
nullas fossas, nulla mœnia pro salute
publica non transſlit, nullibi ſine plaufu.
Habet in Palatina Tua Curuli, fati-
gata bellis, fracta Martis Vulcaniā li-
bertas reclinatorium quietis & respirij;
habet Iuſtitia in Mareschalcali ſcipio-
ne grande fulcrum, cuius in extincto ze-
lo & in corrupta œquitate dum totum
Areopagum ſuſtentari videmus, etiam
ſpes noſtras illius singulariſſimo favore
fulciendas non deſperamus.

930.

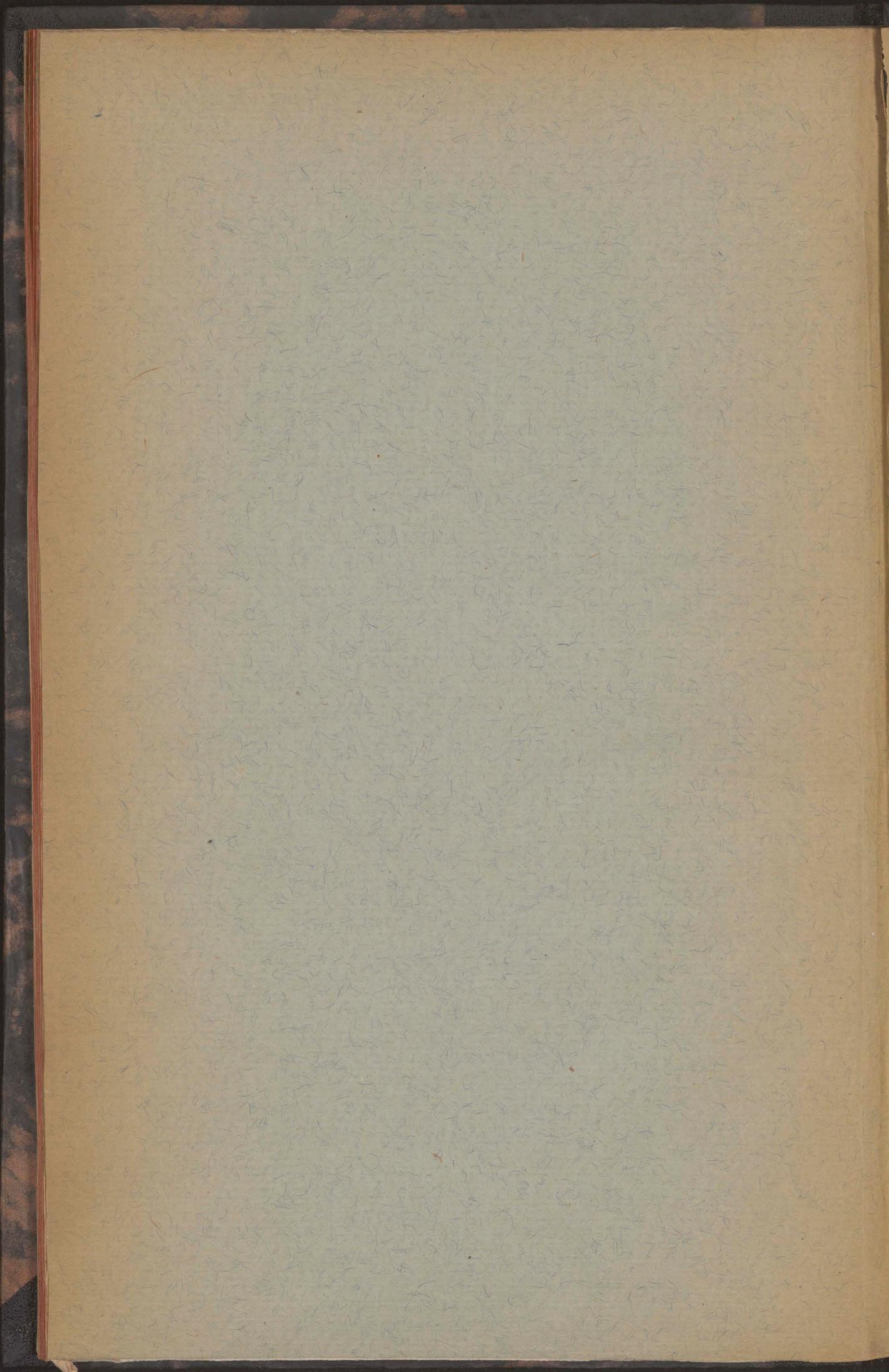
THE LIBRARIES OF THE UNIVERSITY OF
MICHIGAN ARE LOCATED IN THE UNIVERSITY
BUILDINGS AT ANN ARBOR, MICHIGAN.
THIS COPY IS OWNED BY THE UNIVERSITY
LIBRARIES AND IS FOR USE ONLY BY
STUDENTS, FACULTY, AND STAFF.

Aca

2. xix. 5.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0024832

